

**KERTVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Tatabánya, 2020.09.10.


Váraljai Vasecz Mária
intézményvezető



TARTALOM

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	8
2. AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA.....	9
3. HELYZETELEMZÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS.....	10
3.1 Kertvárosi Általános Iskola székhely.....	10
3.1.1 Az épület adottságai.....	10
3.1.2 A tanulók jellemzői.....	11
3.1.3 A szülők, a családok szociális helyzete	11
3.1.4 A nevelő-oktatómunka.....	11
3.2 KÁI Hadsereg utcai telephely	12
3.2.1 Az épület adottságai.....	12
3.2.2 A tanulók jellemzői.....	12
3.2.3 A szülők, a családok szociális helyzete	13
3.2.4 A névadó szellemisége. Nevelő-oktató munka	13
3.3 KÁI Verebély László utcai telephely	14
3.3.1 Az épület adottságai.....	14
3.3.2 A tanulók jellemzői.....	15
3.3.3 A szülők, a családok szociális helyzete	16
4. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	16
4.1 Alapelvek, értékek.....	16
4.2 Célok.....	17
4.2.1 Céljainkat akkor tekinthetjük elértnek, ha:	18
4.2.2 A sikerkritériumok mérésének eszközei, módszerei:.....	19
4.3 Feladatok.....	20
4.3.1 Speciális feladataink a tanulói összetétel következtében:	21
4.4 Eljárások, eszközök, módszerek.....	22
4.4.1 A megvalósítása keretei:.....	22
5. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	23
5.1 Személyiségjegyek fejlesztése	24
5.2 A szocializáció fejlesztése.....	24
5.3 Szokásrendszerek alakítása	24

5.4	A kompetencia alapú oktatás személyiségfejlesztéssel kapcsolatos tartalmi elemei	24
-----	--	----

6. EGÉSZSÉGNEVELÉSI KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK 26

6.1	Jogszabályi háttér.....	26
6.1.1	Magyarország Alaptörvényének környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai	26
6.1.2	Környezet- és természetvédelmi jogszabályok	26
6.1.3	Egészségügyi jogszabályok	28
6.1.4	Köznevelési jogszabályok.....	28
6.1.5	Önkormányzati jogszabály	29
6.2	Az iskola fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatai	29
6.2.1	A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei.....	29
6.3	Alapelvek, célok.....	30
6.3.1	Általános célok, értékek a környezeti- és egészségügyi nevelésben.....	30
6.3.2	Az iskola hitvallása.....	30
6.3.3	Hosszú távú pedagógiai célok.....	30
6.3.4	Konkrét célok és feladatok	31
6.3.5	Szemponatok az alkalmazott módszerek kiválasztásához	32
6.4	Az egészségvédelmi és környezetvédelmi program megvalósulása tantárgyi keretek között	33
6.4.1	A testnevelés tantárgy keretei között	33
6.4.2	Környezeti nevelés az iskola alsó tagozatán.....	35
6.4.3	Környezeti nevelés tartalma az iskola felső tagozatán.....	37
6.4.4	Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés	40
6.4.5	Védőnői egészségnevelési órák	42
6.4.6	Környezetvédelemmel kapcsolatos alapfogalmak	43
6.5	Az egészségvédelmi és környezetvédelmi program megvalósulása tanórán kívül.....	43
6.5.1	A Bolyai János Általános Iskola tanórán kívüli programjai	43
6.5.2	A Kölcsey Ferenc Általános Iskola telephelyének tanórán kívüli programjai	45
6.5.3	A Körösi Csoma Sándor Általános Iskola telephelyének tanórán kívüli programjai.....	47
6.6	Az egészségvédelmi és környezeti nevelési programok minőségbiztosítása	48

7. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK..... 49

7.1	Legfontosabb célunk	49
7.2	Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei	50
7.3	Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban	50
7.4	. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok.....	51
7.5	A tanórán kívüli közösségfejlesztés szinterei	52
7.5.1	Tennivalóink: A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai.....	52
7.6	A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....	52

8. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI..... 54

8.1	A nevelőtestület minden tagjának feladata	54
8.2	A pedagógusok feladatai.....	54

8.3	Az osztályfőnökök feladatai.....	55
9.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG.....	57
9.1	Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló	57
9.2	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló.....	59
9.2.1	Megvalósítási stratégia	59
9.2.2	A program elemei:	59
9.2.3	A kompetencia alapú oktatás	60
9.3	A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	61
9.3.1	A tehetséggondozás feladatai iskolánkban	61
9.3.2	Megvalósítási stratégia	61
9.4	Gyermek- és ifjúságvédelem.....	63
9.4.1	Jogszabályi háttér.....	63
10.	A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	66
10.1	A diákönkormányzat tisztségviselői:.....	66
10.2	A diákönkormányzat működése.....	66
11.	A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	68
11.1	A szülők és a pedagógusok együttműködésére szolgáló fórumok:	68
11.1.1	Családlátogatás	68
11.1.2	Szülői értekezlet.....	68
11.1.3	Fogadóóra	69
11.1.4	Nyílt tanítási nap.....	69
11.1.5	Iskolai honlap.....	70
11.1.6	Írásbeli tájékoztató.....	70
12.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK.....	71
12.1	Alkalmassági vizsga.....	71
12.2	Tanulmányok alatti vizsga	71
12.3	Osztályozóvizsga	71
12.4	Javítóvizsga	72
12.5	Pótló vizsga.....	72
13.	TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ELJÁRÁSRENDJE ÉS SZABÁLYAI	72
13.1	Eljárásrend.....	72

14. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

74

15. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE 76

15.1 A tanuló felvétele, átvétele az iskolai osztályokba.....76

15.2 Iskolaotthonba, napközibe, tanulószobai foglalkozásokra történő felvétel76

15.3 Felvétel emelt szintű osztályokba:77

16. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI TERVE 78

17. 1-8 ÉVFOLYAMOK TANTÁRGYAI ÉS HETI ÓRASZÁMAI..... 79

18. TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK.... 83

18.1 A tankönyvek kiválasztásának elvei.....83

18.2 Könyvtár-pedagógiai program84

19. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, CSOPORTBONTÁSOK 86

19.1 Választható tantárgyak86

19.2 Választható (egyéb) foglalkozások86

19.2.1 Iskolaotthon, napközi, tanulószobai foglalkozások86

19.2.2 heti időkereten felüli tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások86

19.2.3 tantárgyi korrepetálások:87

19.2.4 rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások:87

19.2.5 fejlesztő foglalkozások:87

19.3 Csoportbontások:87

19.3.1 idegen nyelv:87

19.3.2 matematika:88

19.3.3 technika.....88

19.3.4 informatika:88

20. NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG 88

21. AZ INTÉZMÉNY ELLENŐRZÉSI – MÉRÉSI – ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....90

21.1 Az ellenőrzési rendszer.....90

21.2 A mérési rendszer92

21.2.1	Vizsgarendszer.....	93
21.3	. Az értékelési rendszer	93
21.3.1	Az értékelés funkciói	93
21.3.2	Alkalmazása.....	95
21.4	A magatartás és a szorgalom minősítése.....	98
21.4.1	A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai.....	98
21.5	A tanulók jutalmazása	101
21.6	A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések.....	102

22. TANULÓK FELKÉSZÜLÉSE AZ OTTHONI, NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI.... 103

23. AZ EGÉSZ NAPOS NEVELÉS-OKTATÁS ISKOLAI FELADATAI..... 104

24. A TANULÓI JOGVISZONY KELETKEZÉSÉNEK SZABÁLYAI, AZ ELJÁRÁS RENDJE..... 108

24.1	A tanulói felvétel, átvétel feltételei, követelményei, eljárási rendje.....	108
24.2	.Az osztályba, a csoportba sorolás szabályai	108
24.3	Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei	109
24.4	A felvétel elutasításának szabályai.....	109

25. TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK109

26. KOMPLEX ALAPPROGRAM 111

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, azoknak, akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, napközis foglalkozás vagy „Te órád” biztosítható.129

27. HELYI TANTERVEK..... 130

Az intézmény a pedagógiai programját 2020. április 30-án módosította a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet értelmében, melynek bevezetésére 2020. szeptember 1-jétől kezdve kerül sor első és ötödik osztályokban tanévenként felmenő rendszerben.

A pedagógiai program tartalmát meghatározó jogszabályok

- 2011.évi CXC. törvény a Nemzeti köznevelésről (Nkt.),
 - o 2012. évi CXXIV. törvény a Nemzeti köznevelési törvény módosításáról,
- 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet a Nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról,
 - o 26/2013.(II.12.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet módosításáról,
- 20/2012. (VIII.31. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
 - o 22/2013. (III.22) EMMI rendelete egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendelet módosításáról
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (NAT),
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerttantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről,
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 16/2013. (II.28.) EMMI rendelete a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről,
- 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről

- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet - a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

2019. szeptember 05. napján kiadott szakmai alapkokumentuma alapján az intézmény adatai.

A köznevelési intézmény megnevezése: Kertvárosi Általános Iskola

Feladatellátási helyei:

- Székhely (jogelődje: Bolyai János Általános Iskola)
Címe: 2800 Tatabánya, Hadsereg utca 40/a
- Hadsereg utcai telephelye (jogelődje: Kölcsey Ferenc Általános Iskola)
címe: 2800 Tatabánya, Hadsereg utca 40/a
- Verebély László utcai telephely (jogelődje: Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola)
címe: 2800, Tatabánya Verebély László utca 1.

Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Fenntartó neve: Tatabányai Tankerületi Központ

OM azonosító: 201301

Köznevelési és egyéb alapfeladatai:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- nappali rendszerű iskolai oktatás
- alsó tagozat, felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők)
- integrációs felkészítés
- tanulószoba, iskolaotthon, egész napos iskola, napköziotthonos ellátás

A Verebély László utcai telephelyen a sajátos nevelésű tanulók integrált nevelése-oktatása több területre terjed ki: mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődés

zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos.

2. AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Az Általános Iskola nevelőtestületének célja, hogy olyan nevelési, tanulási színtérré váljon a városrészben, ahol megvalósulhat a köznevelés fejlesztési projektek révén az itt tanítók felkészítése a modernizációs műveltségelemek autentikus, gazdag módszertani kultúrával történő megerősítésére.

A Kertvárosi Általános Iskola a 6-14 éves gyermekek általános műveltséget megalapozó nevelését, oktatását látja el a kompetenciaalapú oktatási elveket, módszereket követve, az önálló életkezdéshez, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges készségfejlesztéssel, a számítástechnikai, informatikai eszközök használatával, a digitális írástudással a tanulás folyamatának módszertani megújítását követve.

Az intézmény általános iskolái megkülönböztetett figyelmet fordítanak az integrációs és képesség-kibontakoztató foglalkoztatásra, a tehetségígertű tanulók gondozására.

Az Általános Iskola intézményegységei szoros kooperációban látják el feladatukat, lehetőséget kínálva a szünidei kulturális és szabadidős programok kiteljesítésére.

Az Általános Iskola kínálja a nemzedékek együttműködését, a horizontális tanulást, a demokratiai és közösségnevelést, a kulturált művelődési szokások megalapozását.

Az Általános Iskola kiemelt figyelmet fordít az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató szervezetfejlesztésre és fokozott figyelmet fordít a szülőkkal, családokkal való partneri kapcsolatok kialakítására a korai iskolaelhagyás megelőzésének érdekében.

A pedagógiai programunk megalkotása során az motiválta a programkészítőket, hogy ennek megfelelően alakítsák ki az alapelveket, célokat, feladatokat, s a feladatokhoz rendelhető forrásokat.

A pedagógiai program tartalma és szerkezete is az egység megteremtését célozza, kimunkálását szakmai konszenzus előzte meg.

3. HELYZETELEMZÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS

3.1 Kertvárosi Általános Iskola székhely

Az intézmény 1968 óta működik.

Kezdetben II. sz. Kertvárosi,

1985-től Tóth Bucsocki István,

1990 óta Bolyai János Általános Iskolaként,

2009-től a Kertvárosi ÁMK székhelye, egyben egyik telephelye,

2012-től a Kertvárosi Általános Iskola székhelye.

3.1.1 Az épület adottságai

Az úgynevezett kisiskola épületében 2 első és 2 második osztály dolgozik, mintegy átmenetet képezve az óvoda és iskola között. 12 osztályunk a főépületben tanul.

Az 1985-ben történt bővítés, teljes körű felújítás és az 1998-ban történt átalakítás következményeként ma 14 tanterem, egy előadói, egy számítógépes terem, két kis (max. 15 fős) nyelvi terem, egy könyvtár, egy tornaterem áll a diákok rendelkezésére. A felkészülést segíti a négy szertár. Az épületet fákkal és gyepvel parkosított kerítéssel lezárt terület veszi körül, s a nagy, füves udvar is a mozgásigény kielégítését szolgálja.

2018-ban a Tatabányai Tankerületi Központ EFOP-4.1.3-17-2017-00089, „Kertvárosi iskola infrastrukturális fejlesztése Tatabányán „nevű sikeres pályázatának köszönhetően az 50 éves székhely intézmény mindkét épülete és udvara megújult. A projekt tartalmazta a tetőszigetelést, homlokzati szigetelést, csapadékvíz elvezetést, sportpálya felújítást, udvarrendezést, nyílászárók cseréjét valamint új mosdók és korszerű játszótér kialakítását. Ha valaki most ránéz a megújult iskolára, szembetűnő a változás, hiszen nem csak a tető szigetelésére került sor, hanem a homlokzat is esztétikus, új külsőt kapott. Mindezeknek a változásoknak nem csak a szépség szempontjából, hanem környezetvédelmi és energetikai szempontból is meghatározó jelentősége van

2018. tavaszán, illetve nyár folyamán a „Digitális kompetenciák fejlesztése” című projekt keretében pedagógusaink 80%-a laptopot kapott munkájának segítésére, illetve egy osztálynyi tanulói tablet is kiszállításra került. 2019 nyarán 2 db interaktív panellel gazdagodott székhelyintézményünk.

3.1.2 A tanulók jellemzői

Diákjaink képesség és intellektualitás szerinti összetétele változó, de jobb az átlagosnál. Az utolsó 3 év tanulmányi átlaga: 4.19

3.1.3 A szülők, a családok szociális helyzete

A városnak és környezetének újra erősödő gazdasági szerepe a szülők szociális helyzetében is megmutatkozik, annak ellenére, hogy a gimnáziumba iratkozó tanulók családjának értékhordozó és -átadó szerepe, valamint szociális helyzete differenciált, de legalább átlagos szintű vagy jobb annál.

A szülők nagy része pedagógiai program és házirend ismeretében írja be gyermekét az iskolánkba, tehát elvileg egyetért az iskola nevelési-oktatási céljaival, terveivel. Az iskolai évek alatt felmerülő problémáikat intézményes keretek között és egyénileg is megfogalmazzák.

A szülők többségének az iskolához való viszonya nagyon jó. Nagy számban vesznek részt a hivatalos (értekezletek, fogadónapok) és a nem hivatalos fórumokon (pl. szülő-tanár sportnap, bál, egyéb iskolai rendezvények). A szülők egy része, ha szerényen is, de anyagilag támogatja az iskolát. Az iskola vezetése és a szülői munkaközösség választmánya közötti találkozások rendszeresek.

3.1.4 A nevelő-oktatómunka

Az 1989/90-es tanévtől bővítettük profilunkat. Két éves előkészítő munka után kaptuk meg az engedélyt matematika tagozatos osztály (emelt szintű oktatás) indítására. Az emelt szintű matematikai osztályok heti 2 órával több időt töltenek a bővebb tantervi követelmények elsajátításával. Emellett kiemelt hangsúlyt kapott az idegen nyelvek, az informatika-számítástechnika tanítása, valamint az egészséges életmódra nevelés és a környezetvédelmi szemléletmód formálása, valamint a sportolás.

Az iskola, fennállása óta a társadalmi változásoknak és az igényeknek megfelelően módosította a nevelés-oktatás dokumentumait, legfontosabb alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink, a tantestület hitvallása azonban változatlanok maradtak. A 2009/10-es tanévtől a TÁMOP 3.1.4. pályázat alapján és segítségével bevezettük a kompetencia alapú oktatást – erősítve a gyermekközpontúság, valamint az újszerű, innovatív, hatékony nevelő- oktató munkát. A hangsúlyt a szövegértési, a matematikai, valamint az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésére helyeztük, miközben több saját innovációt is kidolgoztunk és alkalmaztunk: a projektoktatás, a témahét és a tantárgyi integráció módszereit.

Az iskolai átlag elmúlt 3 tanév során 4.11 és 4,28 között mozgott. A tanulmányi versenyeken elért kiemelkedő eredmények születtek matematikából, természetismeretből, kémiából, biológiából, idegen nyelvből, rajz és informatikából. Sportolóink is számos éremmel gazdagodtak.

3.2 KÁI Hadsereg utcai telephely

Iskolánk, Tatabánya - Kertváros legrégebbi 8 évfolyamos iskolája, 1959-ben épült. Az iskola hatvan éves története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a közvetlen környezet, a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére.

3.2.1 Az épület adottságai

Első ízben 1990-ben került sor az iskola teljeskörű felújítására. Az iskolának 8 tanterme, egy nyelvi laborja, egy informatikai terme, egy fejlesztő terme, egy műhelyterme és egy 162 m²-es tornaterme van, amelyhez két öltöző és két mosdóhelyiség tartozik. Az udvaron játszótér és két aszfalttal borított sportpálya található. Az iskola tágas udvara és sportpályái, új játszótéri elemei remek sportolási és kikapcsolódási lehetőséget kínáltak és kínálnak ma is a tanulók számára. Az iskola könyvtárhelyisége – amely már egy osztály befogadására is alkalmas –, 2008 nyarán került kialakításra.

Az iskola étkezője 48 férőhelyes, konyhája melegítőkonyhás.

Az informatikai eszközparkunk jelentős fejlesztésen ment keresztül. 21 db modern számítógép és 6 interaktív tábla áll tanulóink rendelkezésére

2015 decemberére Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata sikeres pályázatának köszönhetően az iskola épülete teljes energetikai felújítása megtörtént, mely magába foglalta a homlokzati szigetelést, fűtőkorszerűsítést, nyílászárók cseréjét. 2016-ban polgármesteri támogatás segítségével a tető cseréjére került sor. Ha valaki most ránéz a megújult iskolára, szembetűnő a változás, hiszen a homlokzat is esztétikus, új külsőt kapott. Mindezeknek a változásoknak nem csak a szépség szempontjából, hanem környezetvédelmi és energetikai szempontból is meghatározó jelentősége van.

2019/2020-as tanévben a sportudvar az MLSZ és a Tatabánya Város Önkormányzatának támogatásával egy korszerű műfüves sportpályával bővült.

3.2.2 A tanulók jellemzői

Diákjaink képesség és intellektualitás szerinti összetétele változó. Hátrányos helyzetű tanulók száma 4 fő, a halmozottan hátrányos helyzetűeké 3 fő.

A sajátos nevelési igényű tanulóink száma az elmúlt időszakban állandósult, jelenleg tanulóink 7 %-ának van erről érvényes, szakértői bizottság által kiállított szakvéleménye.

3.2.3 A szülők, a családok szociális helyzete

Telephelyünkön a szülők körében végzett felmérés szerint a szociokulturális hátteret meghatározó iskolai végzettség alakulása szerint a szülők jelentős része 8 általánost végzett, illetve szakmunkás, és mintegy 10 - 12% csak a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya. Az anyák között több az érettségivel rendelkező.

Az iskolában folyó oktató-nevelő munka eredményeinek egyik legmeghatározóbb eleme, hogy a szülők elfogadják, becsülik és szeretik az iskolát.

3.2.4 A névadó szellemisége. Nevelő-oktató munka

Névadónk szellemiségét követve a magyar nyelv művelése, ápolása is nagy hangsúlyt kap pedagógiai programunkban. Évről-évre megrendezésre kerül a Kölcsey magyar nyelv és irodalom megyei feladatmegoldó versenyünk.

Iskolai galériánkban 1993 óta tanévenként 4-5 kiállítást rendezünk. Ezek a kiállítások településünk kulturális életében is jelentős szerepet játszanak. Tanulóinkon kívül a városrész és a város felnőtt lakói is szép számban látogatják e rendezvényeinket. 1998 óta megyei rajz és műalkotás elemző versenyt rendezünk, melynek legszebb munkái adják a tanév végi kiállításunk anyagát.

1997 óta a Dallam Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kihelyezett tagozatán itt helyben képezhetik magukat a zene iránt érdeklődő tanulók.

Ezek mellett az informatikai nevelést, a **digitális kompetenciák** fejlesztését fogalmazzuk meg a tantestülettel kiemelt fontosságúnak.

3.3 KÁI Verebély László utcai telephely

Az iskola Tatabánya – Kertváros lakótelepi részén épült 1985-ben. Családi házas övezet veszi körül, de a lakótelep – és így az iskola is – társadalmilag, gazdaságilag zárt, különálló egységet képez. A zömében tágas, szép összkomfortos lakásokba a város elavult, régi részeiből költöztettek ide lakókat. A lakótelepen óriási a fluktuáció. Feltűnő a lakótelep befejezetlensége, elhanyagoltsága.

3.3.1 Az épület adottságai

Az épület levegős, esztétikus, virágos terekkel – eredetileg 12 tanterem + 4 napközis terem – 16 tantermes iskolaként működik. A tantermeken kívül van két szaktanterem, háztartási ismeretek oktatására alkalmas „tankonyha” – szükségtanterem –, tornaterem öltözőkkel, szertárral. Az eredetileg két szakköri szoba helyet ad a számítástechnika tanításának, a volt úttörőszoba a fejlesztő mozgásterápiás foglalkozásokra alkalmas, emellett kialakítottunk egy hallásvizsgáló fejlesztő szobát (logopédiai foglalkoztatót). A tantermek berendezése is folyamatos fejújításra szorul. Szemléltetőeszköz ellátottságunk megfelelő, modernizálása, felújítása folyamatos. A TIOP pályázat keretein belül 8 terembe került interaktív tábla, az intézményben teljes az internet lefedettség.

Könyvtárunk tágas olvasótermi résszel bővült, közel 10.000 kötettel, számítógépekkel, Internet hozzáféréssel, folyóiratokkal várja a tanulókat, pedagógusokat.

Az aula, mely átriumos megoldással épült, kiválóan alkalmas az iskolai szintű rendezvények megtartására.

A 2006/07. tanévtől iskolánk tanuszodával bővült, mely a városi úszásoktatásban lát el feladatokat.

Intézményünkben az esélyegyenlőség feltételei 2008. szeptember 1-jétől biztosítottak. A komplex (fizikális és infokommunikációs) akadálymentesítés megtörtént, a város első ilyen módon átalakított általános iskolája.

Az udvaron lévő játszóudvar folyamatos bővítésre, gazdagításra szorul.

2018/19. tanévben a sportudvar az MLSZ és a Tatabánya Város Önkormányzatának támogatásával egy korszerű multifunkciós rekortán sportpályával bővült.

2019/20. tanévben új külsőt kapott az épület, Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata Európai Unió energiaközpont pályázat keretében korszerűsítette az intézmény nyílászáróit, fűtési rendszerét és külső hőszigetelését.

3.3.2 A tanulók jellemzői

Ahogy a társadalomban, úgy az iskolába érkező gyerekek között is tovább nőttek a különbségek.

Az iskola befogadóképessége meghaladja a jelenlegi kihasználtságot. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottságok, illetve a Nevelési Tanácsadó szakvéleményei alapján 2-3 főnek számító tanulókkal számított létszám azonban azt jobban megközelíti.

Intézményünkben minden évfolyamon több **sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek**. Közülük volt, aki az iskola elfogadó légköre miatt más városrészekből érkezett, a többség azonban az iskola környezetében él, s csak tanulmányaik megkezdése után derült ki sajátos nevelési igényük.

A hátrányos helyzetűek és a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya az összlétszámhoz viszonyítva magas.

- A hátrányos helyzet, a halmozottan hátrányos helyzet legjellemzőbb okai:
 - = anyagi, szociális, kulturális eredetű
 - = a család szerkezete: anya, apa hiánya
 - = instabilitás (szülők, lakóhely változtatása, változása)
- A rendszeres iskolába járás biztosítása, az indokolatlan hiányzások számának csökkentése komoly gond:
 - = csökkenő, de még mindig magas a hiányzások száma
 - = több azok száma, akiknek tartózkodási helyét, elérhetőségét felderíteni szinte lehetetlen.

A tanulók körében a mobilitás évek óta azonos szintű: elég magas, melynek oka elsősorban a lakóhely megváltozása, illetve a családban bekövetkezett változás. A szülők iskolázottsága általában alacsony.

A fent említett okok miatt magas a tanulási nehézséggel, magatartási zavarral küzdő gyermekek száma. A tanulási sikertelenségeket – bukások számának növekedése – fokozza az alacsony igény szint, a motiváció hiánya, a rendszeres, kitartó munkára való gyengeség. Az iskola lemorzsolódási mutatója magas, de csökkenő tendenciát mutat.

A gyerekek iskolában eltöltött átlagos ideje magas – erre tudatosan törekedtünk, törekszünk a fent említett okok miatt.

Lehetőségek:

- reggeli gyülekező – napközi, tanulószoba
- délutáni gyülekező – napközi, tanulószoba

- egész napos nevelés lehetősége (alsó tagozat, felső tagozat)
- napközi, tanulószoba
- fejlesztő, rehabilitációs foglalkozások
- gyógytestnevelés, gyógyújszás
- szakkörök
- sportkörök stb.

3.3.3 A szülők, a családok szociális helyzete

Magas a szakképzetlen, alacsony iskolázottságú, rendezetlen családi viszonyok között élő, többgyermekes, kisebbségi családok száma.

A munkanélküliség, az anyagi ellehetetlenülés őket sújtotta a legjobban. Hiába a szép lakások, az otthoni életmód nem ad megfelelő mintát a cseperedő gyermekeknek. Igen magas a tévénézésre fordított idő mint egyetlen szórakozás – kevés a gyermekek alvásideje; nem korszerűek, elégségesek a táplálkozási szokások.

A problémákat súlyosbítja a város központjától, a művelődési intézményektől való földrajzi távolság is. A lakótelepen egy óvoda működik. Művelődésre, sportolásra, kikacsolódásra alkalmas intézmény, hely nincs a lakótelepen – csak az *iskola*.

Tatabánya városfejlesztési tervének megvalósulásával az elmúlt évben az iskola közvetlen szomszédságában megépült a PANORÁMA LAKÓPARK kialakítása, amelyet az iskola felvételi körzetébe sorolta a fenntartó, de az erősen eltérő anyagi, társadalmi és szociokulturális különbségek okán az iskola beiskolázásába nincs szerepe.

4. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

4.1 Alapelvek, értékek

Iskolánk nevelő-oktató munkáját az alapvető emberi értékek, a nemzeti értékek, a környezeti értékek és a másság, a más népek iránti nyitottság hatja át.

Alapvető emberi, nemzeti és környezeti értéknek tekintjük:

- a gyermeki egyéniség tiszteletét
- a felelősségtudatot
- a közösségi demokráciát
- a pozitív jellemvonásokat, alapvető erkölcsi normákat
- az általános műveltség szilárd alapjait
- toleranciát, megértést, nyitottságot a másság, más népek, más kultúrák iránt

- a beteg, sérült emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartást
- esélyegyenlőséget, a kiteljesedést, az emberi szabadságot
- nemzeti hagyományainkat, nemzeti azonosságtudatunkat
- az európai közösség kultúráját
- a világnézeti és vallási sokszínűséget
- fogékonyságot a környező természet értékei iránt
- felelősséget a társadalmi és természeti környezetért
- igényt a kulturált, esztétikus környezetért

4.2 Célok

Fejlesztési célként megjelenő, a tanulási területeken átívelő általános tanulói kompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegennyelvi
- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetenciák
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Céljaink:

- pedagógiai tevékenységünket a gyermek mindenek feletti érdeke vezérelje
- őrizzük meg és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a kíváncsiságot, játékoságot, érdeklődést, nyitottságot
- továbbra is adjunk teret a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának
- vezessük át a gyermekeket – az életkori sajátosságok figyelembevételével – az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskola tanulási tevékenységeibe
- biztosítsuk a hibázás jogát az elfogadó, nyugodt légkörrel, a bizalommal és a pozitív megerősítéssel
- a testi és lelki egészség megőrzése érdekében segítsük elő a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását
- tegyük fogékonnyá a tanulókat saját környezetük, a természet és a társas kapcsolatok értékei iránt
- a kommunikációs készségek alakításával sajátíttassuk el az alapvető viselkedési szokásokat, fogadtassuk el a magatartási és társadalmi normákat
- a szellemi és fizikai fejlődés optimális feltételeinek biztosításával fejlesszük a problémamegoldás, kreatív gondolkodás képességét

- teremtsünk valóságos tanulási környezetet, közvetítsünk elemi ismereteket, nyújtsunk alkalmazható tudást
- jellemezze oktató-nevelőmunkánkat a tevékenység- és gyakorlatközpontúság, a fokozatosság és folyamatosság
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motiváltságú, szocializáltságú és kulturáltságú gyerekeket – a tehetséggondozás és a felzárkóztatás párhuzamos megvalósításával
- törekedjünk differenciált fejlesztéssel, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség maximális biztosítására különösen a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében
- ismertessük fel és fogadtassuk el önmaga és társai másságát
- biztosítsunk lehetőséget az általános emberi értékek, normák megismerésére közvetítésére, elsajátítására és gyakorlati alkalmazására
- alakítsuk ki igényüket az egészséges életmód, a tartalmas szabadidős tevékenységek, az önművelés, és az élethosszig tartó tanulás iránt
- fejlesszük az önálló tanulás és ismeretszerzés képességét egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kialakításával, hosszabb időkeret biztosításával
- tudatosan fejlesszük jól működő képességeik, értékeik, adottságaik megismerését, reális önértékelésüket, erősítsük kudarctűrésüket, önbecsülésüket
- korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával alakítsuk a kulcskompetenciákat, képességeket, alapvető készségeket, szokásokat
- törekedjünk a tudás- és a képességfejlesztés helyes arányára
- az alpműveltség kialakításához fejlesszük a digitális írástudást, az IKT használatát és az idegen nyelvek ismeretét
- készítsük fel a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre, a felnőttlét kihívásaira, a jogok és kötelességek gyakorlására
- fejlesszük a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket
- fejlesszük a nevelőközösség módszertani kultúráját
- integrált nevelő-oktatómunkánk célja, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek adottságainak és korlátainak figyelembe vételével a legteljesebb rehabilitációt vagy rehabilitációt tegyünk lehetővé, hogy a hiányzó vagy sérült funkciókat helyreállítsuk, kompenzáljuk, új funkciókat alakítsunk ki, az ép funkciókat bevonjuk a hiányzók pótlására.

4.2.1 Céljainkat akkor tekinthetjük elértnek, ha:

- az iskola elfogadó, nyugodt légköre lehetővé teszi a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába
- tanulóink pedagógiailag igényes, magas szintű oktató-nevelő munka során sajátítják el az elemi ismereteket
- tanulóink kulcskompetenciáit, alapvető készségeit, képességeit, az életkori sajátosságaiknak megfelelően fejlesztjük

- tanulóink elsajátítják az alapvető viselkedési szokásokat, elfogadják a társadalmi normákat, pozitív beállítódásokat, s ezek beépülése mindennapi kommunikációjukban, viselkedésükben tetten érhető
- kialakul a tanulóknál az egészséges életmód és a kulturált szabadidő eltöltésének igénye
- az iskola biztosítja az optimális feltételeket a szellemi, fizikai fejlődéshez, önálló ismeretszerzéshez
- a tehetséggondozás és felzárkóztatás során minél több tanuló jut el saját képességei maximumára
- a digitális írástudás felhasználói és alkalmazói szinten minden tanuló számára elérhető
- tanulóink minden segítséget megkapnak hátrányaik leküzdéséhez, a továbbtanuláshoz és a társadalomba való beilleszkedéshez
- tanulóink rendelkeznek önmaguk és a társak másságának pontos ismeretével, a megértéssel, a türelemmel, ha elkerülnek és elítélik mások hátrányos helyzetével való visszaélést
- a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése növeli önbizalmukat és kudarctűrő képességüket, a gyermekek sérülésétől függően felkészíti őket az önállóság általuk elérhető szintjére
- az intézmény tartósan képes a különböző szociokulturális háttérrel és eltérő képességekkel érkező gyerekek fogadására és együttnevelésére
- oktató-nevelőmunkánkban kiemelt szerepet kapnak az együttneveléshez szükséges módszerek
- az iskola párbeszédet alakít ki minden szülővel
- az intézményben létezik a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók aránya, illetve csökken az osztályt ismételni köteles hátrányos helyzetű tanulók aránya.
- csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt kikerülők száma az iskolai rendszerből
- az országos kompetenciamérések eredményei – a pedagógiai hozzáadott érték figyelembe vételével – az országos átlagot elérik.
- nő az érettségire felkészítő intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatalok száma
- alkalmazásra kerül az intézmény egészét érintő mérési forma, valamint a szülői elégedettséget visszajelző eljárás

4.2.2 A sikerkritériumok mérésének eszközei, módszerei:

- elégedettségvizsgálatok: szülői, tanulói interjú, kérdőívek
- továbbtanulási mutatók
- tantárgyi mérések, tesztek
- DIFER-mérés, beszédvizsgálat, percepció-vizsgálat, pedagógiai- és pszichológiai mérések
- megfigyelés
- szociometria készítése osztályfőnöki óra keretében

4.3 Feladatok

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon
- sajátítsuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltségterületeket
- gazdagítsuk az érzésvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást
- alapozzuk meg tanulási szokásokat
- sajátítsuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit
- segítsük a gyerekeket tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört
- iskolánk tárgyi környezetét, a tantermeket és közösségi tereket úgy alakítsuk ki, hogy tükrözzék az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.
- elégítsük ki a gyermekek mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével
- fejlesszük alapképességeiket, az olvasás, írás, számolás képességét, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását, ha szükséges, speciális módszerek és a digitális pedagógia alkalmazásával
- fejlesszük a tanulóknál azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek
- erősítsük a pozitív jellemvonásokat:
 - az önismeretet
 - a segítőkészséget
 - a szolidaritás érzését
 - az empátiát
 - az együttműködési készséget
 - a megbízhatóságot, a becsületességet, a szavahihetőséget
- gyakoroltassuk a demokratikus normarendszert az elemi állampolgári ismeretek és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek elsajátításával
- tudatosítsuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, ezek fontosságát a kortárs kapcsolatokban
- építsük tovább az alpműveltséget az önálló tanulás és az önművelés gyakoroltatásával, a képességek célirányos fejlesztésével, a közvetett kommunikáció gyakorlásával, a művészeti készségek fejlesztésével, a digitális írástudás elsajátításával
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felmérésével és figyelembevételével történik, ezen keresztül, biztosítsuk a tanulók felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről

- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést
- törekedjük a tanítási órák hatékony és maximális kihasználására
- nyílt napok, bemutató órák szervezésével nyújtunk betekintést oktató-nevelő munkánkba
- a továbbtanuló diákjainknak szervezzünk középiskolai előkészítő programot
- feladatunknak tekintjük a legfontosabb keresztény egyházi ünnepek és a hozzájuk kapcsolódó szokások illetve szellemiségük megismertetését; a zenei tájékozottság bővítését a különböző zenetörténelmi korszakokból származó egyházzenei szemelvények segítségével.

4.3.1 Speciális feladataink a tanulói összetétel következtében:

- olyan rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységrendszer kidolgozása, amely figyelembe veszi a fogyatékosok típusát, súlyossági fokát, kialakulásának idejét, a tanuló sajátosságait, a társadalom integrációs elvárásait
- sajátos nevelési igényű tanulóinknál sérülés-specifikus egyéni fejlesztési tervek alapján történő oktatás
- a tanulásban akadályozottak és más fogyatékosok fejlesztése a sérülés-típusához igazodó csoportos és egyéni oktatással-neveléssel, melynek során kiemelt hangsúlyt helyezünk a sérült funkciók korrekciójára
- a tanulók értelmi fejlesztése a sérülés súlyosságához alkalmazkodva
- a sérült kommunikáció különböző szintjeinek korrekciója, fejlesztése a sérülés típusától és súlyosságától függően
- hallásgondozás és beszédnevelés a hallássérültek számára
- mozgásfejlesztés, korrekció a sérülés típusától és súlyosságától függően
- a követelmények teljesítéséhez az egyéni haladási ütemet figyelembe vevő, rugalmas, időkeret biztosítása azon tanulóknak számára, akiknél az évfolyamra meghatározott követelmények teljesítése akadályozott
- sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel biztosítani az egyes tantárgyakhoz kötődő képesség- és készségfejlesztés, a tevékenységek bővülő körét
- a szülők és az iskola között olyan kapcsolat megteremtése, ahol a nevelési feladatok megvalósításában partnerként vesz részt a szülő
- a tanulási zavarok (olvasási, írási, számolási gyengeség) esetén speciális terápiás módszerek alkalmazása.
- Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.
- Az iskolában biztosított internet-hozzáférés a diákok számára az informatika teremben a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése céljából a nevelői felügyelet és irányítás mellett

4.4 Eljárások, eszközök, módszerek

Nevelő-oktató munkákban a nevelés valamennyi feladatára alkalmazható módszerek jelen vannak: követelés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés, büntetés, ösztönzés, kényszerítés, gátlás, diagnosztikus-, formatív- és szummatív mérések.

4.4.1 A megvalósítása keretei:

- hatékony és újszerű tanulási módszerek bevezetése
 - aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés
 - egyénre szabott tanulási lehetőségek
 - a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben jelentős hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
 - multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
 - teamtanítás alkalmazása
 - nem tanórai formában megszervezett kötelező „tananyagátadás” (projektek, témahét, erdei iskola, stb.)
 - egyenlő hozzáférés biztosítása
 - Digitális technológiával támogatott oktatási módszerek
 - egésznapos nevelés
 - csoportbontások
 - tanórai differenciált foglalkozások
 - felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások,
 - rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások
 - szakkörök, sportkörök
 - gyógytestnevelés, úszásoktatás, gyógyúszás
 - rendszeres és alkalmi szabadidős tevékenységek, tanórán kívüli programok, táboroztatás
 - beszélgetőkörök
 - heti értékelések
 - kooperatív – interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módszerek
- Részletesen a helyi tantervünkben illetve tanmeneteinkben

5. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Pedagógiai programunk a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokra épül.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magába, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, az összefüggések feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét
- világszemléletük, világképük formálódását
- társas kapcsolatát
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A pedagógiai program összeállításánál figyelembe vettük, hogy olyan követelményeket határozzunk meg, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata adjon teret:

- a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának.
- fejlessze tanulóink önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat.
- járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik kialakításához.

Pedagógiai programunk alapja olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és iskolahasználó részéről, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének

fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos más fóruma is.

5.1 Személyiségjegyek fejlesztése

- önismeret, önértékelés fejlesztése → pályaorientáció
- önbecsülés – önkritika – önbizalom
- viselkedési normák elsajátítása, alkalmazása
- kommunikációs képességek fejlesztése
- jellem, személyiségformálás
- az egyensúly, a harmónia megteremtése

5.2 A szocializáció fejlesztése

- tanulási technikák megtanítása
- művelődés, önművelés
- praktikus ismeretek elsajátítása
- szabadidő igényes eltöltése
- hagyományápolás

5.3 Szokásrendszerek alakítása

- szokások alakítása
- egészséges életmódra nevelés

5.4 A kompetencia alapú oktatás személyiségfejlesztéssel kapcsolatos tartalmi elemei

- a kompetencia alapú oktatás elterjesztése a tanulói motiváció fejlesztése érdekében
- a tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési vágy fenntartása, és az iskola változatos, gazdag fejlesztő programkínálata közti összefüggések felvázolása
- a tanulók képességfejlesztésében az ismeret, tudás, attitűd megfelelő arányának kialakítását támogató szemlélet hangsúlyozása
- a kompetencia alapú oktatás és a tanulók tanulási folyamatban garantálható sikerességének kapcsolata

- az érdeklődés (mint tanult motívum) pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítését szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása a kompetencia alapú programcsomagokhoz tartozó tevékenységrendszer bevezetésével
- olyan tanulásirányítási módok alkalmazása, amelyben minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is
- a tantárgyak közti merev határrendszer megszüntetésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása (műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatás személyiségfejlesztő, és képességfejlesztő lehetőségei)
- a játékszeretet fejlesztése révén az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása/megtanítása, a Jikk , a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárával az informális tanulás lehetősége
- a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatában az alkotó jellegű feladatok rendszeressé válása, a személyiség fejlődéséhez az együttműködés (projektek, csoportmunka és pármunka szervezeti formák) hangsúlyos alkalmazása
- az iskolai következetes, reális a tanulói teljesítményértékelése kapcsán jelentősen átalakul a tanulók önértékelése, és inkább a tanulási folyamat értékelésére, illetve a fejlesztő értékelésre helyeződik a hangsúly
- a számonkérés elsődleges szempontja nem az ismeretközpontúság, hanem a mindennapi élethelyzetekhez való alkalmazkodás és helytállás
- az egyéni képességek figyelembe vétele, a differenciált terhelés, illetve a terhelés képességekhez való igazítása

6. EGÉSZSÉGNEVELÉSI KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

6.1 Jogsabályi háttér

6.1.1 Magyarország Alaptörvényének környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai¹

SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

XX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

XXI. cikk

(1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

(2) Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt - törvényben meghatározottak szerint - helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.

(3) Elhelyezés céljából tilos Magyarország területére szennyező hulladékot behozni.

6.1.2 Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény: a törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.²

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb

dokumentumaként a NAT-ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

A természetvédelmi törvény kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.³

A halászatról és a horgászatról szóló törvény is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem)⁴.

A géntechnológiai tevékenységről szóló törvény 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai”⁵.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni⁶.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a Nemzeti Biodiverzitás Stratégia, a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett Környezet és Fejlődés Konferencián aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A hulladékgazdálkodásról szóló törvény 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevitelével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen⁷.

6.1.3 Egészségügyi jogszabályok

A Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram (1996) 9.5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével. Az oktatás, nevelés és szakképzés környezet-egészségügyi feladatait két nagy területre osztja:

Környezet-egészségtani szakismeretekre és módszerekre azoknak a szakembereknek van szükségük, akiknek ez munkakörükkel közvetlenül összefügg. Számukra ezt a képzés során a képzési követelmények előírják.

A környezetegészség kultúrája ugyanakkor az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.

1998-ban Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az Európai Egészség 21. nyilatkozatot amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élnie, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21” Regionális Stratégia szakmai háttérrel nyújt a hazai az „Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja” 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat). A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz, és hazánk uniós csatlakozása további lendületet ad a sikeres végrehajtásnak.

6.1.4 Köznevelési jogszabályok

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint a pedagógusok kötelessége különösen, hogy egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat⁸.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának és a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése⁹.

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése. A felsőfokú oktatásban a program időszakának végére el kell érni, hogy minden hallgató részesüljön környezetvédelmi, természetvédelmi oktatásban¹⁰.

1998-ban tizenhárom környezeti neveléssel foglalkozó társadalmi szervezet összefoglalta a környezeti nevelés eddig elért eredményeit és a Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia c. kiadványban megfogalmazta a közeljövő fontosabb feladatait. 2003-ban megjelent a kibővített, átdolgozott kiadás.

6.1.5 Önkormányzati jogszabály

A helyi önkormányzatokról szóló törvény kiemeli az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését, a lakosság önszerveződő közösségei tevékenységének támogatását

6.2 Az iskola fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatai

A parlament 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. Törvényt., melynek első része V. fejezet 17. §-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi fogszabályok megismerése céljából. E törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek. A fogyasztóvédelmi törvény, valamint az EU jogharmonizáció alapján a közoktatási törvény 2003. évi módosításában is megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepel. A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

6.2.1 A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése. Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá tette őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság a szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot. A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartása: a fogyasztói jogok érvényesítése. A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- a veszélyes termékek és eljárások
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez

- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

6.3 Alapelvek, célok

6.3.1 Általános célok, értékek a környezeti- és egészségügyi nevelésben

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése, a testi – lelki egészség megőrzése.

6.3.2 Az iskola hitvallása

„A Földet nem szüleinktől örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”

A környezet- és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti – környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk. Felhívjuk a tanulók figyelmét a „fenntartható fogyasztás” jelentőségére és szerepére.

6.3.3 Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése

- helyes fogyasztói magatartás kialakítása, fogyasztói kultúra fejlesztése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

6.3.4 Konkrét célok és feladatok

- természeti környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése (környezeti, egészségi, kulturális)
- helyi célok megfogalmazása (öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, örökbefogadott patak, hulladékgyűjtés, egészségesebb táplálékok az iskolai büfében, energiatakarékosság)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás lehetséges módjai)
- az épített környezet védelme
- hagyományok védelme (család – iskola – település – nemzet szinteken)
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- a család és az iskola közelítése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése, védőnői szűrővizsgálatok és felvilágosító alkalmak támogatása
- fogápolási ismeretek, iskolafogászati szűrővizsgálat támogatása
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőinek megismertetése
- a tanulók számára a mindennapi testedzés biztosítása (testnevelés tanórák és sportkörök)
- a napköziben és a tanulószobán játékos, egészségfejlesztő testmozgás biztosítása
- DSK programok (DÖK túrák, osztálykirándulások, uszodai programok, korcsolyázás, „kihívás napja” szervezése)
- takarékoskodás vízzel és energiával (energiaőrök)
- az iskola zölddebbé tétele – virágültetés és gondozás (virágfelelősök)
- szelektív hulladékgyűjtés (papír, PET palack, szárazelem)

- lehetőség szerint részvétel környezetvédelmi vetélkedőkön, rendezvényeken
- a tantárgyi koncentrációs lehetőségek folyamatos felülvizsgálata és alkalmazása

6.3.5 Szempontok az alkalmazott módszerek kiválasztásához

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen is alapuljanak
- változatosak legyenek: egyéni, páros, kooperatív és kiscsoportos munkák
- tanévenként egy iskolai projekt
- legyen bennük több játékos elem

JÁTÉKOK:

Szituációs
 Memóriafejlesztő
 Kombinációs
 Érzékelést fejlesztő
 Bizalomerősítő
 Kapcsolatteremtést segítő
 Drámapedagógia

MODELLEZÉS:

Hatásvizsgálatok
 Rendszermodellezés
 Előrejelzések
 Működő modellek készítése, elemzése

TEREPGYAKORLATI MÓDSZEREK:

Terepgyakorlatok
Térképkészítés
Egyszerű megfigyelések
Célzott megfigyelések, mérések, rajzok készítése
Élménybeszámolók készítése
Erdei iskola

AKTÍV, KREATÍV MUNKA:

Rekonstrukciós munkák
Madárvédelmi feladatok
Szelektív hulladékgyűjtés
Rend- és tisztasági verseny
Egészségnevelési versenyek
Interjú készítése az iskola tanulói körében
Adatgyűjtés, feldolgozás

MŰVÉSZI KIFEJEZÉS:

Vizuális művészet a környezeti és az egészségnevelésben
Irodalmi alkotások
Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
A tanulók önkifejezése

6.4 Az egészségvédelmi és környezetvédelmi program megvalósulása tantárgyi keretek között

6.4.1 A testnevelés tantárgy keretei között

Iskolánk tantestülete fontos célkitűzésének tartja tanulóink egészségének védelmét, az egészséges életmód, életszemlélet kialakítását és a betegségek megelőzését a testnevelés és a sport által.

Nem kérdés, hogy a civilizációs ártalmak ellensúlyozására a rendszeres testmozgás jótékony hatással van. Ezért biztosítani kell a tanulóknak a mindennapi testmozgás lehetőségét.

A mindennapos testmozgás alappillérei:

A testnevelés órák:

A testnevelés órákat testnevelés szakos tanáraink és az alsó tagozatban tanítók irányítják.

A gyógytestnevelés és gyógyúszás órák:

A gyógytestnevelés foglalkozásokon helyben vehetnek részt tanulóink heti két alkalommal, hisz mindhárom telephelyen képzett gyógytestnevelő vezeti a foglalkozásokat. Gyógyúszásra a Körösi Csoma Sándor iskolában van lehetőség.

Egyéb foglalkozások: tömegsport órák, napközis foglalkozások, egyéb sportolási lehetőségek.

Akiket nem az előbbi sportágak érdekelnek, azok más játékokkal, életmód-sportágakkal elégíthetik ki mozgásigényüket és a tömegsport órákon, házibajnokságokban is részt vehetnek.

A napközis és iskolaotthonos csoportokban a délelőtti tanulási idő után adódik lehetőség elsősorban a szabadban (sportudvar, sportpálya, iskola körüli tér, játszótér) végzett mozgásaikra. Ezeket az alsó tagozatos és felsős napközis nevelők irányítják. Esetenként a mozgáslehetőségeket néptánc és lovaglás is kiegészítheti.

Az iskola épületében lehetősége van a diákoknak karate, kosárlabda, dzsúdó edzéseken valamint különböző táncos foglalkozásokon való részvételre.

Gyógytestnevelés:

A gyógytestnevelés a testnevelés módszereinek felhasználásával betegségek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Feladata a gyermek speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása.

Iskolánk fontos feladatai közé tartozik a gyógytestnevelési ellátás biztosítása, amelyet a városban működő Pedagógiai Szakszolgálat felügyel és segít.

A szakorvosi lelet alapján az iskolaorvos sorolja be a tanulókat a testnevelési kategóriákba. E besorolás alapján vesz részt a gyermek a testnevelési foglalkozásokon:

Az I. könnyített testnevelési kategóriába azok a tanulók kapnak besorolást, akik részére a testnevelési órán könnyített testnevelés szükséges, hosszabb betegség utáni gyenge fizikai állapot, az átlagtól feltűnően eltérő diszharmónikus testi adottságok, ill. mozgásszervi, belgyógyászati, stb. elváltozások miatt.

A II. gyógytestnevelési kategóriába azok a tanulók kapnak besorolást, akiknek nagyobb mértékű egészségi (funkcionális) állapotváltozásuk van, vagy a testnevelés mellett speciális gyógytestnevelést igényelnek.

Ezek közül: II./A kategóriába sorolandók azok, akik az orvos útmutatása szerint - a kontraindikált gyakorlatok kivételével - testnevelési órán is részt vehetnek.

II./B kategóriába sorolandók azok, akik elváltozásaik miatt csak gyógytestnevelésen vehetnek részt.

A III. kategóriába azok a tanulók tartoznak, akik egészségi állapotváltozásuk miatt az egészségügyi intézményrendszerben történő ellátásra (gyógytorna, stb.) szorulnak, így az iskolai testnevelés alól átmenetileg, vagy végleg felmentendők.

A kategorizálás időtartama általában ½-1 év. Év közben csoportváltozás azokban az esetekben történhet, amikor a tanuló egészségi állapotában bekövetkezett változás átsorolást tesz szükségessé.

A gyógytestnevelési csoportok kialakítását a gyógytestnevelő tanár végzi elsősorban az életkor, a diagnózis, a létszám, stb. figyelembevételével.

A gyógytestnevelés megszervezéséhez tizenöt fős csoportonként heti kettő óra áll rendelkezésre, melyből kettő tornatermi, egy gyógyúszás.

6.4.2 Környezeti nevelés az iskola alsó tagozatán

Környezetismeret:

A tantárgy legfontosabb célja, hogy a gyermekek életkori sajátosságaira, kognitív fejlődésére, valamint kíváncsiságára építve képessé tegye őket szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására.

Kiemelt jelentőségű, hogy a gyermekek saját tapasztalataikon keresztül olyan természettudományos tapasztalatok birtokába jussanak, melyek segítik eligazodásukat az őket körülvevő természeti, társadalmi és gazdasági környezetben, valamint képessé teszi őket arra, hogy környezetükkel harmonikusan együtt éljenek. A tantárgy tanulása során tehát erősíthető a környezet iránti érdeklődés, felelősségvállalás.

Alapvető fontossággal jelenik meg a tantárgy céljai között az egészség megőrzése és az egészséges életvitel összetevői közötti összefüggés felismerése, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés.

A tantárgy céljaiból következik, hogy szükségszerűen szervesen kötődik a hétköznapi élethez, s így erősen gyakorlatorientált. A tevékenységek végzése során szerzett élmények biztosítják a megismerés és felfedezés örömeit, ezáltal hozzájárulnak ahhoz, hogy folyamatos legyen a tanulók motivációja arra, hogy a környezetismeret tárgykörébe tartozó problémákat minél mélyebben megismerhessék, megérthessék.

Vizuális kultúra:

A vizuális kultúra tantárgy tartalmát képezi a tárgy- és környezetkultúra is, ami az ember tervezett tárgyi és épített környezetét jelenti. Fontos, hogy ezt a tanulók saját élményeik és megfigyeléseik alapján tudják bemutatni.

Technika és tervezés:

A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, emellett a természettudományos tantárgyak előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszer alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását. Fontos, hogy a tanulók az alkotó tevékenységéhez minél szélesebb körű (környezetükben, a természetben megtalálható) anyaghasználat legyen biztosítva.

Magyar nyelv és irodalom:

A tantárgyi keretek között a tanulónak lehetősége nyílik az élő világhoz való emberi viszonyulási rendszerből, a természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi és ismeretterjesztő művek megismerésére.

Ének-zene:

A tantárgy tartalmát képezi a tárgyi, környezeti zörejek, hangok megismerése, a természet ihlette, valamint az ember és környezetének kapcsolatáról szóló dalok, zeneművek, népi játékok és mondókák megismerése.

Etika:

A tantárgy magába foglalja az ember fontos viszonyulását környezetéhez és önmagához. Fontos, hogy a tanuló azonosítani tudja a testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőit, az érzelmek hatását a fiziológiai állapotokra, illetve ismerje az egészséges életmód alapelemeit, az egészségmegtartó stratégiákat.

Kiemelt szerepet kap a tantárgy oktatása során a természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében, továbbá az, hogy a tanuló meg tudja fogalmazni személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tudjon tenni környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.

6.4.3 Környezeti nevelés tartalma az iskola felső tagozatán

Természetismeret:

A természettudomány tantárgy összekötő szerepet tölt be az alsó tagozatos környezetismeret és a 7. osztálytól diszciplináris keretek között oktatott természettudományos tárgyak (biológia, fizika, földrajz, kémia) között. Célja a természeti törvényszerűségek, rendszerek és folyamatok megismerése. A természettudomány tanulási-tanítási folyamatában alapvető szerepe van a tanulók aktív közreműködésével megvalósuló, egyszerű kísérletek tervezése, végrehajtása, megfigyelése és elemzése. Mindezeket nagyon fontos kiegészíteni terepi tevékenységekkel is, ami nem csupán a természetben történő vizsgálódást jelenti, hanem akár városi környezetben is megvalósulhat. Szervesen kell, hogy kötődjön a hétköznapi élethez, és erősen gyakorlatorientált.

A kétéves ciklus során a tanulók megismerik a növények és állatok testfelépítését, jellemző tulajdonságait, a természetben és az ember szempontjából betöltött szerepüket. Tágítva a kört, az életközösségek vizsgálata során megértik az élő és élettelen környezet kölcsönhatásait, a szervezet és az életmód összefüggéseit. Részletesen foglalkoznak az élő és élettelen környezeti elemeket érintő környezet- és természetvédelmi problémákkal, valamint a fenntartható fejlődés témakörével is. Külön témakör foglalkozik az emberi szervezet felépítésével és működésének megismerésével, amelyen belül nagy hangsúlyt kap a testi és lelki egészség megőrzésének és az egészséges életmódnak a kérdésköre.

Külön témakör foglalkozik az élettelen környezet elemeivel, ezek állandóságával és változásaival. Hangsúlyosan jelenik meg a rendszerek törvényszerűségeinek vizsgálata, a felépítés és az alkalmazhatóság összefüggései, az anyag és az energia témaköre. A témakör a természettudományos elgondolások mellett számos esetben a folyamatok olyan társadalmi vetületeire is rávilágít, mint például az energiatakarékosság, ezzel is hangsúlyozva az emberi felelősséget az egészség és a természeti-környezeti rendszerek védelmében.

Kémia:

A kémia oktatása során egyrészt be kell mutatni a kémiának az élet minőségének javításában betöltött alapvető szerepét, az új anyagok előállításának szépségét és hasznosságát. Fontos, hogy a tanulók megismerjék a mindennapi életben használt vegyszerek felhasználását, ezeknek a természeti környezetre gyakorolt hatását.

Fizika:

A tantárgy oktatásában fontos szerepet tölt be az egészségmegőrzéssel, a globális környezeti problémákkal, a természeti erőforrások felelős felhasználásával összefüggő problémák megismertetése a tanulókkal.

Biológia:

Az elsajátított biológia tudás eszközöket ad a tanulók kezébe, amelyekkel a körülöttük lévő élővilágot tanulmányozhatják. A tanulók önmagukat mint biológiai lényt is vizsgálják, a sejtektől a szervrendszereken át a szervezet egészéig felépítve az emberi testről és szellemi, lélektani működéséről alkotott képüket. Az ember biológiai és társadalmi lény, a biológia tanulása hozzásegít e kettősség tudatos szemléletéhez. A tanuló felismeri az öröklött és a szerzett tulajdonságaiban rejlő lehetőségeit, a testi és szellemi képességek kibontakoztatásának személyes felelősségét. Az önismeret fejlesztését szolgálják az interaktív tanulási formák, a fejlesztő szemléletű ön- és társértékelés.

Kiemelt szerepet kap az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság, illetve az egészségmegőrzés és az alapvető elsősegélynyújtási ismeretek.

Földrajz:

A földrajztudomány a természeti és társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait – a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve – mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat.

A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk mint egységes rendszer sérülékenységet, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja, és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

Élő idegennyelv (angol, német):

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén. Ennek ellenére a nyelvtanulás során állandóan visszatérő elemek a környezetvédelemmel és egészségmegőrzéssel kapcsolatos témakörök.

Történelem:

A történelem tantárgy keretein belül a tanulók megismerhetik, hogy a földrajzi, természeti környezet milyen hatással van az egyén, valamint egy népcsoport, egy ország életére. Emellett pedig nyomon követhetik azt is, hogy az emberi tevékenységek milyen építő és romboló hatást tudnak gyakorolni környezetükre.

Állampolgári ismeretek:

Az állampolgári ismeretek tantárgy tanulása révén a tanuló támpontokat kap a mindennapi életben történő tájékozódásához. Kiemelt szerepet kap a szűkebb környezet, a lakóhely megismerése, a település fejlesztésével kapcsolatos javaslatok, tervek készítése.

Hon- és népismeret:

A hon- és népismeret teret biztosít azoknak az élményszerű egyéni és közösségi tevékenységeknek, amelyek a család, az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza, a Kárpát-medence, a magyar nemzet és a Magyarországon élő népek megismeréséhez vezet. Ösztönöz a szűkebb és tágabb szülőföld, a magyar nyelvterület és a Kárpát-medence hagyományainak és történelmi emlékeinek felfedezésére, a még emlékezetből felidézhető vagy az élő néphagyományok gyűjtésére.

6.4.4 Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A gyerekek osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok azonban bővülnek, e tennivalók körül is egyre több a bizonytalanság. Az iskola szellemiségén, a vezetői elvárásokon túl az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságkép kialakulásában. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. Igényessége, elvárásai, értékrendje a tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja.

Az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása nem meghatározó a környezeti nevelés szempontjából. Inkább általános tájékozottsága, problémafelismerő és -feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Egy osztályterembe való belépéskor már ránézésre látszik annak hangulata, atmoszférája. Tükröződik valami a benne élő közösségről, abból, ahogyan a tanulók saját maguknak teremtett környezetükben élnek. Ismerősként cseng ez az év eleji feladat: teremdíszítés. Szerencsés esetben ez nem öncél, hanem határozott környezetkialakítási terveket rejt, tartalmakat fed. A mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása életünk minden helyszínén fontos lépés. Nem egyszerűen dekorálás tehát, hanem a környezetkultúra fejlesztésének eszköze.

A környezet megóvására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Kiemelkedő szerepet játszik az osztályfőnök abban is, hogy összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, illetve lehetőségeit. Például: óhatatlanul felmerülnek a fogyasztói társadalom problémái: táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciók is kiegészíthetik és összefűzhetik az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki tevékenység eredményességét fokozza, ha az osztályfőnöki órák témájának kínálata nem ad hoc jellegű, ismétlődésekkel teli, hanem legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg. A tanári együttműködésnek ez a formája a testület erejét fokozza, hatékonyságát növeli. Természetesen mindez az osztályfőnök összetartó munkájára épít.

Néhány témakört ajánlunk, amely köré egy-egy tanév során (az életkort és a tanulmányokat figyelembe véve) az osztályközösség környezeti nevelése szerveződhet.

5. évfolyam

A közösségben elfoglalt hely. Felelősségvállalás. Saját környezetünk megteremtése

Szűkebb, tágabb környezetünket nemigen ismerjük, megszoktuk, elsiklunk fölötté. Szükségszerű évnitő feladat az osztály egészére nézve a saját környezet megteremtése. A közösségben elfoglalt helyet erősítheti, javíthatja. Elismerést érdemel az ez irányú felelősségvállalás. Emellett az iskolai környezetből, a lakóhelyről való kilépés – a tágabb környezettel való ismerkedés – szélesítheti a skálát. Kézenfekvő lehet valamely helyi környezeti értékkel való virtuális és valós találkozás. Helyünk a szomszédok közösségében: Mit adunk? Mit kapunk? Mit tehetünk?

6. évfolyam

A környezet hatásai. Természeti értékek. Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek

A környezetet mi, emberek károsítjuk, romboljuk A természet értékeit olykor nem vesszük észre, nem értékeljük. Mi segíthet? A megfelelő ismeret. Majd erre építve a megóvás és az értékteremtés iránti szándékot és cselekvőkészséget kell formálnunk. A nemzeti parkokba való ellátogatás például, biztos háttérrel adhat a hazai, sokszínű természeti környezet megismeréséhez. Eközben a környezetünket ért „támadások” is felismerhetőkké lesznek. Feltérképezésük megalapozza a következő év tennivalóit.

7. évfolyam

A fogyasztói társadalom. A hulladék

Tudjuk, hogy nem jól csináljuk. És mégsem változtatunk vásárlási szokásainkon? Mit veszünk? Mikor, miért? Hogyan vagyunk átverve, manipulálva a csalóka reklámok által? Miért vásárolunk drága pénzen hulladékot? Hol van a szemét, amikor nincs? Valóban eltűnt, vagy csak nem látható? Ezekre és ezekhez hasonló kérdésekre keresünk választ. Vásárlási felmérések, interjúk, kérdőívek segíthetik a feltárást Szennyvíztisztító, hulladéklerakó felkeresése a megoldás egyik lehetőségét mutatja be.

8. évfolyam

A varázsszó: energia

Miből lesz? Talán a semmiből keletkezik? Mivé válik? Hol tűnik el észrevétlenül? Valóban eltűnik, vagy átalakul? Mit ad nekünk, és mit vesz el unokáinktól? Tegyük láthatóvá, megfoghatóvá, mérhetővé, utolérhetővé! Látogassunk el valamilyen bányába, erőműbe, közüzemi szolgáltatóhoz. Vegyük „nagyító alá” közüzemi számláinkat!

6.4.5 Védőnői egészségnevelési órák

1. osztály:

Helyes fogápolásról, fogváltásról,
személyi higiénéről, hajápolásról,
helyes testtartás tanulás alatt.

2. osztály:

Tisztálkodásról,
testrészeinkről,
táplálkozás fontossága,
fogápolásról.

3. osztály:

Helyes táplálkozás, étrend,
higiénias szokások,
fogápolásról, fogászati szűrés fontossága.

4. osztály:

Egészség – betegség fogalma, betegségek
megelőzése,
emberi fejlődési szakaszok,
életkori sajátosságok,
belső szerveink.

5. osztály:

Pubertáskor: nemi jelleg – nemi szerepek,
egészséges életmód – táplálkozás, divat,
barátság, szerelem, szexualitás, fiatalokat
érintő szexuális aberrációk veszélyei.

6. osztály:

Pubertáskor testi – lelki jellemzői, jegyeinek
felismerése és elfogadása,
egészségmegőrzés, az egészség érték,
legális és illegális drogok,
barátság, szerelem.

7. osztály:

Nemi szerepek, nemi érés,
testi higiénia,
szerelem, szexualitás, párkapcsolat,
droghasználat (cigaretta, alkohol,
kábítószer) veszélyei.

8. osztály:

Egészséges életmód,
veszélyeztető magatartás,
nemi betegségek (AIDS, Hepatitis-B),
legális – illegális szerek (drogfogyasztás
veszélyei),
felelősség önmaga és partnere iránt,
személyi higiéné, mentálhigiéné.

6.4.6 Környezetvédelemmel kapcsolatos alapfogalmak

/Bemutatásuk és elsajátíttatásuk kiemelt fontosságú./

- túlnépesedés
- üvegházhatás
- globális felmelegedés – klímaváltozás
- fogyasztói társadalom
- fenntartható fogyasztás
- energiaválság – nem megújuló és megújuló energiaforrások
- szükséglet – pazarlás
- energiatakarékosság
- önellátás – helyi piac
- környezetvédelem (talaj-, víz-, levegő-, zaj-, és fényszennyezések)
- atomenergia – radioaktív, sugárzó hulladékok
- levegőszennyezések (szén-dioxid, metán, nitrogén-oxidok és kén-oxidok, freongázok)
- szemét vs. hulladék – szelektív hulladékgyűjtés, hulladék újrahasznosítás és újrahasználat
- élővízvédelem – szennyvíztisztítás
- természetvédelem – védett területek és élőlények (helyileg védett terület)
- élelmiszerbiztonság – élelmiszer összetevők és adalékok
- biztonságos napozás
- katasztrófavédelem és veszélyhelyzetek

6.5 Az egészségvédelmi és környezetvédelmi program megvalósulása tanórán kívül

6.5.1 A Bolyai János Általános Iskola tanórán kívüli programjai

Környezetvédelem- és egészségvédelem jeles napjai:

- Minden évben Iskola Rádióon keresztül megemlékezünk a Takarítási Világnapról (szeptember 20.) egy szál virággal köszöntjük a takarító néniket.
- Őszi iskolatakarítás – avar takarítás az iskolaudvaron.
- Környezet- és egészségvédelem jeles napjairól iskolai rádióon keresztül emlékezünk meg, /Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak Fák Napja, Állatok Világnapja stb./ vetélkedőt szervezünk, ill. osztályfőnöki és tanórákba építjük be.

Szelektív Hulladékgyűjtés a tanév során:

- DÖK szervezésével évente kétszer hulladékgyűjtés ősszel és tavasszal (papír, vas)
- Gyűjtjük a műanyag flakonokat az iskola udvarán elhelyezett gyűjtőkönteerekbe, valamint a műanyagkupakokat.

Egészségnevelés hete novemberben:

- Vitamindélután alsó tagozatban osztálykeretek között, felső tagozatban vetélkedő formájában.
- Salátakészítés.
- Meghívott előadók.
- Témakörök: Egészséges táplálkozás, fogápolás, dohányzás és az alkohol egészségkárosító hatásai a szervezetre, drogreprevenció.

Városi Versenyeken való részvétel:

- Jókai Mór Ált. Isk. által szervezett Környezetvédelmi vetélkedőn részt veszünk.
- Indulunk az Óvárosi Általános Iskola által szervezett Természetvédelmi vetélkedőn minden évfolyamon.
- Részvétel a Herman Ottó Általános Iskola által szervezett Madarak és fák napja versenyen.

Országos Versenyeken való részvétel:

- Tanulóink részt vesznek a Kaán Károly Országos Természetismereti vetélkedőn 5-6. évfolyamon.
- A Herman Ottó Országos biológia versenyre 7. és 8. osztályos tanulóink neveznek.

Túrák, kirándulások szervezése:

- Őszi túra, akadályverseny szeptemberben a 8-os tanulók és osztályfőnökök szervezésében.

Múzeumlátogatások alsó- és felső tagozatban szakkör és osztálykeretek között:

- Természettudományi Múzeum Látogatása Budapesten.

Szakirodalom, video, DVD- és CD lemezek a biológia teremben és a könyvtárban állnak a gyerekek rendelkezésére segítve a tanórákra és a versenyekre való felkészülést.

Erdei Iskola és táborok szervezése:

- Lehetőség szerint pályázat útján a tanév végén Erdei Iskolában veszünk részt.

Sport rendezvények az egészség jegyében:

- Úszásoktatás kisiskolásoknak.
- kosárlabda bajnokság szervezése.

Egészségi Szűrővizsgálatok az iskolában:

- Fogászati ellenőrzés,
- látásvizsgálat, vérnyomásmérés,
- rendszeres tisztasági szűrővizsgálatok, stb.

6.5.2 A Kölcsey Ferenc Általános Iskola telephelyének tanórán kívüli programjai

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Múzeum és intézménylátogatás:

- Tatai Geológiai Múzeum, Vértesszőlősi Ősember Lelőhely, Agostyáni arborétum látogatása.
- Természetes Életmód Alapítvány, Természetvédelmi és Humánökológiai Oktatóközpont telephelyének megtekintése, Budapesti Természettudományi Múzeum megtekintése.

Túrák, kirándulások: helyi természeti értékek feltérképezése.

- Lehetőség szerinti, minden tanévben egy hét erdei iskola, mely a tanév szerves része.

„Nyitott kapuk” városi programsorozaton részvétel.

Szűrővizsgálatok gyermeknap rendezvények keretein belül a védőnő segítségével:

- vérnyomás,
- koleszterin,
- testtömeg index,
- vércukorszint, mérése

„Egészségnevelési Hét” projekt rendezvényei:

- Meghívott előadók: orvosi, pszichológiai és fogyasztóvédelmi témakörökben.
- Fogyasztói kosár készítése, eladói- fogyasztói érdekek összehangolása.
- Szülői fórumok: egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség.
- „Egészség szakkör”.

Városi és országos versenyeken való részvétel:

- Jókai Ált. Isk. Környezetvédelmi vetélkedő.
- Herman Ottó Ált. Isk. által szervezett városi verseny (Madarak és fák napja).
- „Föld Napja” iskolai verseny (szituációs játékok, problémamegoldó gyakorlat, ötletbörzék).
- Elsősegélynyújtó, polgári védelmi verseny: védőnő, pedagógus, illetve polgárvédelmi szakember segítségével.
- Ösztönözzük tanulóinkat, hogy vegyenek részt az országos szervezésű környezetvédelmi vetélkedők helyi megmérettetésein: 5 – 6. osztály: Kaán Károly Természet és Környezetismereti Országos Verseny, ill. 7 – 8. osztály: Herman Ottó Országos Biológia Verseny.

Szelektív hulladékgyűjtés: (papír és műanyag flakonok műanyag kupakok gyűjtése).

- A papírhulladék, a szárazelem, és fémdobozok szétválogatása. Ezen tevékenység hatásfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is.
- Szárazelem gyűjtés.
- Őszi – tavaszi DÖK hulladékgyűjtés (papír és vas).

Iskolai takarítási akció (az osztályok kéthetente takarítják a saját területüket az iskolaudvaron).

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai: A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezünk meg és tudatosítjuk a jelentőségüket a diákokban.

Iskolánkban nyitott, a nagyközönség által is látogatható környezetvédelmi kiállítások szervezése (pl. szemétszobrászat, természeti értékeket, helyi problémákat bemutató kiállítás).

A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva vagy önálló programként, a szülők illetve az iskola környéki lakosság segítségét igénybe véve cserjék, fák ültetésével szépíthetjük környezetünket és a zajtól, portól védhetjük szervezetünket.

Iskolai könyvtárban külön polcot létesítünk a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-lemeznek. Ezzel a megoldással a tanulók könnyebben átlátják a rendelkezésükre álló irodalmat, szívesebben kutatnak, olvasgatnak. Az iskolarádióon keresztül a környezet- és természetvédő csoportok rendszeresen tartásuk a kapcsolatot a teljes diáksággal, számoljanak be munkájukról, tartsák ébren a környezetvédelem gondolatát, fontosságát.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- Kézműves foglalkozások: A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak) illetve az újrahasznosítható hulladékok felfelhasználásával különböző díszek, kompozíciók készítése, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető (pl.: Karácsonyi vásár)
- Napközis szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése.

Sport az egészség jegyében:

- Diák Sport Kör: délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek, edzések szervezése.
- Sportnap: Szülőkkel összefogva, egész napos program sportbemutatókkal, versenyekkel, vetélkedőkkel és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal.

6.5.3 A Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola telephelyének tanórán kívüli programjai

- Múzeumok, nemzeti-parkok látogatása.
- Részvétel a városi „Nyitott kapuk” rendezvénysorozat programjain.
- Látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertbe.
- Környezetvédő vagy természetjáró, és elsősegélynyújtó vagy csecsemőgondozó szakkörök indítása.
- „Tisztasági őrjáratok” szervezése az iskola épületében és az iskola udvarán.
- Évi rendszerességgel megemlékezünk a víz, az állatok, a madarak és fák, valamint a Föld világnapjáról.
- Novemberben egészségvédelmi hónapot tartunk, ahol környezet- és egészségvédelmi vetélkedőt, salátakészítő versenyt és további színes programokat szervezünk.
- Minden szeptemberben elindítjuk a kupakgyűjtési és az elemgyűjtési akciókat.
- Évente kétszer papír-hulladékgyűjtést szervezünk.
- Rajz és irodalmi pályázatokkal hívjuk fel a gyerekek figyelmét a környezet- és egészségvédelem fontosságára.
- Neves előadókat hívunk meg a könyvtári programok keretén belül.
- Részt veszünk a városi környezetvédő és egészségmegőrző versenyeken: (Jókai Mór Ált. Isk. környezetvédő vetélkedője, Bolyai János Ált. Isk. egészségmegőrző vetélkedője, és Herman Ottó Ált. Isk. madarak és fák napja vetélkedője).
- Az iskolai védőnőjével és az ÁNTSZ-szel szorosan együttműködve felvilágosító órákat és egészségvédelemmel kapcsolatos programokat szervezünk, közreműködésével rendszeresen szűrjük a gyerekeket egészségvédelmi vizsgálatokon.
-

6.6 Az egészségvédelmi és környezeti nevelési programok minőségbiztosítása

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során –mint azt a korábbi fejezetekből láthattuk– szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyeduralma, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A pedagógus környezeti nevelési gyakorlatának színvonalát minősíthetjük az alábbi elvárások megítélésével:

- Rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Felkészülésüket hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjenek fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítanak sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjanak alkalmat az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának.
- Segítsék a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségek felismerését.
- Szervezzék meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.

A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését,
- az aktivitás fenntartását és megerősítését,
- a belső motivációs bázis fejlesztését,
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését,
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit,
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére; a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:

- Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás.
- Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következetes igényességet.
- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.
- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.
- A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenik meg.

A tanulókra vonatkozó tantárgyi követelmények és a továbbhaladás feltételei, valamint az SNI továbbhaladás feltételei a helyi tantervben találhatóak meg.

7. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek a közösségi nevelés területei.

A Verebély utcai feladatellátási hely rendszeresen szervez a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, erősítését célzó közösségi napokat, - családi napot, - melyek megtervezése és megvalósítása az ILMT alapú partnerkapcsolati szempontok figyelembe vételével történik

7.1 Legfontosabb célunk

- olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös értékrendet kialakítani, elfogadni és eszerint működni;
- közös célt megfogalmazni és annak érdekében működni;
- az egyén véleményalkotó, vélemény-nyilvánító képességét fejleszteni;

- a másságot elfogadtatni, együtt érző, harmonikus embertársi kapcsolatokat kialakítani.

7.2 Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

- a tanórák:
- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások:
- napközi, tanulószoba
- séta, kirándulás
- szakkörök
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység
- családi napok

7.3 Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban

- minden tanuló Ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket, tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- Legyen nyitott és megértő a különböző szokások, kultúrák, vallás és a másság iránt.
- Váljon érzékeny a környezet állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Legyen jellemző rá a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Tudjon társaival, és a felnőttekkel adott témáról anyanyelvén szabatosan kommunikálni.
- Ismerje meg a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülési módjait.

- Kaphjon kellő mennyiségű ismeretet a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- Tanuljon meg tanulni.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére.
- Az azonos érdeklődésű közösségek erősítése (erdei iskola, témahét, projektek, stb.)

7.4 . A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

- A tananyag elsajátítása, a tanulás tanítása
- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és a társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezetkímélő magatartás meghatározó alapelv,
- ösztönözze a tanulókat abban, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményalkotás és kifejezés álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- fejlessze a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- adjon átfogó képet a munka világáról,
- a változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését. (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny)
- a tanulás támogatása
- tanulók együttnevelésének tudatos megszervezése a 11/1994. MKM rendelet 39.§ D, E pontja alapján
- kölcsönös segítségnyújtással
- közösségi ellenőrzéssel

- tanulmányi- és munkaerőkölcs erősítésével

7.5 A tanórán kívüli közösségfejlesztés színterei

- a diákönkormányzati munka
- a szakkörök
- az egésznapos nevelés szabadidős tevékenységei
- napközi
- tanulószoba
- séta, kirándulás
- A Verebély László utcai telephely rendszeresen (félévente) tart közösségfejlesztő napokat. Nevelőtestületi közösségfejlesztő- és Családi Napokat az ILMT alapú komplex intézményfejlesztésünk fő célkitűzéseire igazodóan valósul meg, előre kidolgozott tervek szerint, a megvalósítás sikerét értékeljük és dokumentáljuk.

7.5.1 Tennivalóink: A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

- a közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, az együttműködés megalapozása, fejlesztése
- a közösségi magatartás erősítése sokoldalú és változatos tevékenységformák biztosításával (irodalmi, zenei, képzőművészeti, kézműves, kulturális foglalkozások)
- képességeik, szociális motívumaik (szociális kompetenciájuk) fejlesztése, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják,
- képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket.

7.6 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

- A diákönkormányzatok a tanulók önirányító közösségei, melynek keretében a tanulók pedagógus irányítóval együtt intézik saját ügyeiket. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.
- Feladata:
- Olyan közös és konkrét célok kijelölése, amelyek összhangban vannak az egyéni érdekekkel.
- Hagyományokon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztése.

- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése.
- Esztétikai élményeket nyújtó tevékenységek szervezése.
- A közösség érdekeit szolgáló, tevékenységre készítető tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség fejlesztése, mely büszke saját sikereire, s amely értékeli más közösségtől megkülönböztető tulajdonságait.
- A kötelességek és jogok érvényesítése a közösség életében.
- Indokolt esetben iskolagyűlés összehívása.

8. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

8.1 A nevelőtestület minden tagjának feladata

- legmagasabb szinten a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóiifjúságát,
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladat rendszerének maradéktalan betartása és teljesítése,
- szakmailag, pedagógiaileg tovább képezni magát,
- a városi, iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni.
- közösségfejlesztő események szervezése és azokon való aktív részvétel, külső partnerek, szolgáltatók, a tanulók családjainak bevonásával.

8.2 A pedagógusok feladatai

- A pedagógusok általános működési feladatait / ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok ... stb. / az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős ezért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.
- Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

Tételesen:

- a tantervek végrehajtása
- a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása;
- a feladatok vállalása önkéntes, kivéve az iskola vezetői által meghatározott feladatokat /pl.: helyettesítés, ügyelet/;

- a problémák nyílt mindenkori megbeszélése történjen meg a megfelelő hangnemben tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt;
- témafeldolgozó, módszertani és kapcsolatépítő műhelyeket tervezése és megvalósítása
- az egészség, testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződik;
- a szükséges intézkedéseket megteszi, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll;
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket megszervezi
- a megelőzésével kapcsolatos ellenőrzési tevékenységeinek eleget tesz
- a tanulók iskolán kívüli rendezvényein, tanulmányi kirándulásokon a tanulók baleseteinek megelőzése érdekében a szükséges tennivalókat megteszi;
- a védő- óvó előírásokat betartja és betartatja bombariadó esetén.
- gondoskodik az illetékes szervek értesítéséről, az intézmény gyors és szakszerű kiürítéséről;
- kulturált viselkedés, öltözködés / ünnepélyeken a közösség íratlan törvényének betartása/; ünnepélyeken a közösség döntése által meghatározott öltözködés.

8.3 Az osztályfőnökök feladatai

- Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki.
- Munkáját az általános iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- Látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- Vezeti az osztálya osztályozó értekezleteit, és itt értékeli az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét.

- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- Családlátogatást a veszélyeztetett tanulóknál tanév elején ajánlott végeznie a gyermekvédelmi felelőssel együtt. Utána csak akkor, ha az igazgató, a szaktanárok és ő maga szükségesnek tartja a tanulmányi munka, szülői- gondviselői munka elmulasztása, valamint magatartási problémák miatt
- Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart. .
- Havonta ellenőrzi az. osztályzatokat a KRÉTA e-naplóban.
- Az KRÉTA e-naplóban tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Felelős KRÉTA e-napló rendes és folyamatos vezetéséért a bejegyzéseket ellenőrzi, az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- A napló "megjegyzés" rovatában gondoskodik a jutalmazások- büntetések bejegyzéséről ill. bejegyeztetéséről.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.
- Bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- Ellenőrzi a tanulók szakkörre, tanfolyamra, sportegyesületbe való jelentkezését, indokolt esetben az engedélyt visszavonhatja.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.
- Igazolt mulasztást engedélyezhet 3 napon belül.

9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG

„12. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) **kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,**

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

13. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,¹¹

9.1 Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

Fontosnak tarjuk, hogy eredményessé tegyék az intézmények a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatását. Ennek érdekében, a tanórák kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében kell megvalósítani a felzárkóztatást.

A Verebély László utcai telephelyen az átlagosnál magasabb a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő, és a **sajátos nevelési igényű tanulók száma.**

2017- től az Verebély László utcai telephelyen az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 "A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása" projekt keretében ILMT alapú komplex intézményfejlesztési program valósul meg.

Intézményünkben az SNI-s tanulók integrált nevelése folyik gyógypedagógus szakemberek segítségével. A Verebély László utcai telephely saját főállású gyógypedagógussal rendelkezik, míg a másik két feladatellátási helyen utazó gyógypedagógusok látják el a feladatot.

Az együttnevelés megvalósulásának elemei:

- A tanulási nehézség, mint probléma korai felismerése (bemeneti komplex, pszichológiai és pedagógiai mérés)
- A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálata alapján megfelelő irányú beiskolázás, állandókapcsolattartás a Szakszolgálattal
- Fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok egyéni és kiscsoportos fejlesztő tevékenysége
- Csoportra és egyénre szabott fejlesztő program kidolgozása és alkalmazása a tantárgyak tanmenetébe építve
- A tananyag adaptálása
- Tanulásmódszertani elemek beépítése
- Osztályon belüli differenciálás, változatos tanulásszervezési módok
- A csoportos, páros és egyéni munkaformák előtérbe állítása
- Tanulópárok kialakítása (jobb képességű - nehezebben haladó), egymás segítése
- Az állandó pozitív megerősítés (jutalmazás) szerepe
- Felzárkóztatás korrepetáláson (speciális feladatok, fejlesztő eszközök, játékok, számítógép segítségével)
- Átlátható és érthető szabályok kialakítása.
- Az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- A feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- Segédeszköz használata, pl. laptop, számológép, szoftveres támogatás;
- Multiszenzorialitás: a tanulók számára a minél több érzékszerv bevonását igénylő tanulás, valamint a motoros tapasztalatszerzés fontossága. A tanulás során a lehető legtöbb érzékelési tapasztalat megszerzésének biztosítása a cél.
- Az esetleges mentesítések, kedvezmények érvényesítése, értékelések a szakvéleményekben meghatározottak alapján történnek.

9.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

9.2.1 Megvalósítási stratégia

9.2.1.1 Tünetek, tünetcsoportok megállapítása

- Agresszív (a környezet felé forduló magatartászavar: rendbontás, nyugtalanság, hazudozás, bántalmazás, stb...)
- A szociális fejlődés zavarai (kapcsolatteremtés, alkalmazkodás, beilleszkedési problémái)
- Regresszív (önmagára vonatkoztatva: visszahúzódó, passzív, szorongó, félnk, érzékeny, autoagresszív)
- Szorongások, félelmek, önértékelési zavarok, tic
- A kognitív, motoros, figyelmi funkciók zavarai, teljesítményromlás, észlelési elégtelenség.

9.2.1.2 A magatartási rendellenesség okainak feltárása

- Környezeti (családi, iskolai okok)
- Organikus (idegrendszeri: szakember segítségének igénybevétele)
- A lefolyás dinamikájának vizsgálata:
- Akut (azonnali, közvetlen segítséget igényel)
- Krónikus (hosszabb távú célokhoz feladatok kijelölése, azok rendszeres értékelése, újabb célok, feladatok kitűzése)

9.2.1.3 A megoldás lehetőségei:

- Kisebbségi fokú (a pedagógus maga megoldja)
- Középsúlyos (pszichopedagógiára van szükség)
- Súlyos (a pszichiátria hatáskörébe tartozik)

9.2.2 A program elemei:

Azon tanulók számára, akik beilleszkedési- és magatartászavarral küzdenek, külön program keretében kompenzáló, korrekciós lehetőségeket biztosítunk.

A magatartászavaros és nehezen nevelhető gyerekek az érzelmi-akarati sérültek közé tartoznak, akiknél az érzelmi, akarati élet zavart szenved.

9.2.2.1 Alsó tagozaton

- Prevenció: óvodai kapcsolattartás (a gyerekek megismerése még az első tanév előtt)

- Az óvoda – iskola közti könnyű, zökkenőmentes átmenet biztosítása
- Egyéni bánásmód alkalmazása a magatartási nehézségekkel küzdő tanulóknál (játékosság, pozitív megerősítés dominanciája)
- Rugalmas óravezetés a tanulók igényeinek megfelelően (szünetek, lazító gyakorlatok közbeiktatása)
- A tanóra és szabadidős tevékenységek arányos elosztása az egyenletes terhelés érdekében a nap folyamán
- Szakemberek segítségének igénybevétele (gyermekvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, stb...)
- A szülők bevonása, a problémák közös megbeszélése, megoldása.

9.2.2.2 Felső tagozaton

- A 4. osztályból 5. osztályba való átmenet megkönnyítése
- A negatív személyiségtulajdonságok visszaszorítása
- A pozitív személyiségtulajdonságok kialakítása
- Társas- közösségi tevékenységek megszervezése
- Önismeretre nevelés
- A fejlődés értékelése, új célok meghatározása
- Csoportmunkában, differenciált tevékenykedtetés
- Mentálhigiénés konfliktuskezelési program kidolgozása és alkalmazása.

9.2.3 A kompetencia alapú oktatás

- implementációja változatos tevékenységformákkal segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását
- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.
- Az alapozó időszak elnyújtása.
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- Inkluzivitás (befogadó iskola, esélyegyenlőség)
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása digitális eszközhasználattal

9.3 A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Iskolánkban a tehetséggondozás is kiemelt szerepet kap.

9.3.1 A tehetséggondozás feladatai iskolánkban

Az optimális fejlődés feltételeinek megteremtése, működtetése (hogyan minden tanuló eljuthasson adottságai lehetőségeinek legfelső határáig)

A folyamatosság biztosítása alsó- és felső tagozatban egyaránt.

9.3.2 Megvalósítási stratégia

9.3.2.1 A tehetség felismerése

Tehetséges gyerek az, aki erősen motivált, könnyen és gyorsan tanul, átlagon felüli teljesítményekre képes, kreatív;

egy-egy tantárgyból (speciális tehetségű)

minden tantárgyból (általánosan jó intellektusú).

A korai felismerés meghatározó fontosságú. A kiemelkedő képességűek (megfelelő foglalkoztatás hiányában) gyakran visszafejlődnek, sérülnek, kirekesztődnek. A korai felismerés szakértelmet, körültekintést kíván.

9.3.2.2 A tehetség felismerésének eszközei

- Konzultáció az óvónőkkel az iskolába lépés előtt
- Szoros együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal munkatársaival (tanácsadás, mérések, tesztek, szűrések)
- MaTalent mérés végzése a Szegedi Mérési Vizsgaközpont referencia iskolájaként a matematikai tehetségek felismerésére.
- Személyi feltételek: a programot végző, vezető pedagógusok át- ill. továbbképzése, a felismerést segítő módszerek elsajátítása
- Tárgyi feltételek: a szükséges taneszközök, a szükséges órák biztosítása

9.3.2.3 A felismert tehetség fejlesztése

Tanórán

Osztályon belüli differenciálás

A választható tanórán tanulható tantárgyak tanulása

Módszerei:

- képességek szerinti csoportok létrehozása (a tanulók aktuális felkészültsége alapján szerveződő, nyitott, átjárható csoportok)

- gyorsítás + dúsító program (a tananyag gyorsabb elvégzése, a fennmaradó időben dúsító program)
- gazdagítás és elmélyítés (nem több ismeret elsajátítása, hanem önállóságot, kreativitást igénylő feladatok végzése)

Tehetséggondozó órákon

Osztályonkénti, évfolyamonkénti önképző körök, ahol a jó képességű tanulók aktív módon felkészülhetnek a tanulmányi versenyekre, gimnáziumi felvételi vizsgákra.

Szabadidőben

- gazdag szakkörválaszték
- iskolai, városi, megyei, regionális és levelezős versenyek (fontos személyiségfejlesztő hatásuk van: egészséges versenyszellem, önértékelés, sportszerűség, kudarctűrés)
- napközis, tanulószobás, szabadidős foglalkozások, ahol a gyerekek „kipróbálhatják” magukat (környezeti- és vizuális kultúra, színjátszás, drámajátékok, bábozás, emberismeret, illem, kommunikáció, vers- és meseírás, rejtvényfejtés- készítés, művelődés, önművelés, barkácsolás, kézművesség, számítógépes és programozói ismeretek, sakk, sport, origami, zenei ismeretek)
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a továbbtanulás segítése, kapcsolat a középiskolákkal.

9.3.2.4 A kompetencia alapú oktatás alkalmazása

- EU szintű tudás átadásával
- a kompetenciás fejlesztésével
- a nem tantárgyi tehetségek fejlesztésével (pl.: szervezőkészség, kommunikáció, stb.)
- a megújuló tanulás-szervezési eljárások alkalmazásával (individuális tanulás, differenciált tanulás-szervezés, kooperatív technikák, projektmódszer, tevékenységközpontú pedagógiák)

9.3.2.5 A feltételek biztosítása

Tárgyi feltételek:

- Iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény
- Számítógép mint fejlesztőeszköz,
- Videó, zenei anyagok,
- Variálható tanterem berendezés a csoportfoglalkozásokhoz

- Megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltételek:

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes).
- Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös).
- Differenciálás heterogén csoportban.
- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre. digitális eszközhasználat, web alapú tanulásirányítás.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a Családsegítő Szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulás szervezéséhez.

A tehetséggondozó tevékenység közben mindvégig elengedhetetlenül fontos a személyi tulajdonságok fejlesztése: belső motiváció, lankadatlan érdeklődés, helyes önértékelés, nehézségek vállalása és leküzdése, a kitartó, szívós munka megkedveltetése ill. annak igényének kialakítása.

9.4 Gyermek- és ifjúságvédelem

9.4.1 Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.)
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet (Kjt. Vhr.)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (20/2012. EMMI r.)

A jogszabályok a megelőző tevékenységet helyezik előtérbe. Célja, hogy a gyermeknek alapvetően lakóhelyén, családi környezetében élve kell hozzájutnia a

személyiségállapotának és életkorának megfelelő oktatási lehetőségekhez, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.¹²

Nagyon fontosnak tartjuk a gyermek-és ifjúságvédelmi munkát - különös tekintettel arra a feladatellátási helyre, ahol magas a hátrányos helyzetűek aránya -, mely rendkívül összetett, sokrétű feladat.

A mai magyar köznevelésre vonatkozó legfontosabb, alapvető rendelkezéseket a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény tartalmazza. A törvény fontos feladatnak tekinti a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos, így a hátrányos helyzetű gyerekekkel való törődést, pedagógiai tevékenységet.

A Kertvárosi Általános Iskola mindhárom feladatellátási helyén ifjúságvédelmi felelősökre bízta a feladat koordinálását. A felelősök szoros együttműködésben dolgoznak az intézményvezetés mellett az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal valamint, ágazati szakemberekkel.

E tevékenység az alábbi területekre terjed ki:

- Tanulókkal kapcsolatos feladatok
 - Az intézmény valamennyi tanulója kiterjedő prevenciós munka
 - Hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos tevékenységek
- A tanári közösségben végzett feladatok
- A szülők körében végzett feladatok
- Egyéb feladatok

Tanulókkal kapcsolatos feladatok:

Az intézmény valamennyi tanulója kiterjedő prevenciós munkához tartozik, hogy minden esetben a gyermekek érdekeit kell képviselnie. A megfelelő testi-lelki fejlődés elősegítése végett együtt kell működnie az iskola gyermekorvosával, védőnői szolgálattal, iskolarendőrrel, diákönkormányzattal, iskolai szociális segítővel. Szorgalmaznia kell mentálhigiénés, illetve a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programok bevezetését (kirándulások, túrák, vetélkedők, tanulmányi és sportversenyek, kulturális műsorok, színházlátogatás). A mi intézményünkben a védőnő, az iskolarendőr és lelkész is tart megfelelő életvezetésre nevelő foglalkozásokat.

A különös bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű tanulók körében még nagyobb figyelmet kell fordítani a preventív munkára. E tekintetben fontos együttműködni a védőnői hálózattal, a jelzőrendszer többi tagjával, a fejlesztőpedagógusokkal. Ezen gyermekekről nyilvántartást kell vezetni, segíteni őket és folyamatosan nyomon követni sorsukat.

Helyzetük javításán nemcsak az iskola, hanem egyéb közösségek is tevékenykednek, akikkel a felelős együttműködik. Például rész vállalás a Szegénység elleni világnap alkalmából a város szociális intézményei által szervezett adománygyűjtésen. A szabadidő hasznos eltöltéséről való gondoskodás is széleskörűen folyik

Ha a prevenciós munka ellenére veszélyeztetett helyzetbe kerül egy gyermek, azt a felelősnek haladéktalanul jeleznie kell a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek. Majd folyamatosan együtt kell működni a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberekkel a veszélyeztető okok megszüntetése érdekében. Jelzési kötelezettsége van a gyermekek igazolatlan hiányzásáról a hatóságok felé.

A tanári közösségben végzett feladatok:

Együtt kell működni az iskolavezetéssel, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal. Talán az osztályfőnökök ismerik leginkább tanítványaikat, és feltehetőleg felé vannak legnagyobb bizalommal a gyermekek is, ezért az ő segítségük, közreműködésük nélkülözhetetlen. Közös családlátogatások elősegíthetik a felismerést illetve a veszélyeztetettség megelőzését, megszüntetését. Az ifjúságvédelmi felelős rendszeresen tájékoztatást kell, hogy nyújtson a kollégáknak az éppen érvényes jogszabályokról, a családokat segítő, igénybe vehető szolgáltatásokról. Tanácsadási és továbbképzésre motiváló szerepe is van. Törekednie kell az egész tanári kar gyermekvédelmet elősegítő szemléletformálására.

A szülők körében végzett feladatok:

Itt is megemlítenénk az együttműködést, szemléletformálást, tanácsadást, információszolgáltatást. Ez a családlátogatásokon, fogadóórákon kívül szülői értekezleteken, fórumokon való aktív részvétellel valósítható meg. Mivel ő ismeri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi hátteret, illetve rutinszerűen az eljárási rendeket, ezért nagy segítségére lehet a családoknak, problémáik megoldásában. (Ruhaosztás, álláskeresési tréning, közüzemi tartozások rendezésének lehetőségei stb.) Szervezhet nekik előadásokat szakemberek részvételével különböző témákban, mint például bűnmegelőzés, egészségmegőrzés, drog prevenció.

Egyéb feladatok:

A jogszabályi hátteret, változásokat folyamatosan nyomon kell követnie (továbbképzések, értekezletek).

Szükséges megfelelő kapcsolat ápolása külső ifjúságvédelemhez köthető intézményekkel.

10. A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Az intézmény tanulói feladat-ellátási helyenként diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak.

A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok fegyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

10.1 A diákönkormányzat tisztségviselői:

- Gyermekvezetők:
 - = osztályonként 2-2 diák;
 - = az önkormányzat gyermekvezetője; aki a városi diákönkormányzatban képviseli az intézmény diákközösségét.
- Felnőtt segítők, vezetők:
 - = önkormányzat vezetője és helyettes;

A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit diákönkormányzatot segítő pedagógus továbbítják a nevelőtestülethez.

10.2 A diákönkormányzat működése

- A Diáktanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van

- a diákság közösségi életének tervezésében,

- szervezésében,
- ellenőrzésében és
- értékelésében.

Egyetértési joga van

- a házirend kialakításában,
- az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben,
- a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.

Véleményezési joga van:

- a tanév rendjének meghatározásában;
- a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában;
- meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben;
- a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;

Javaslattevő joga van

- minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben.

A diákönkormányzat feladata és jogköre néhány területen az ellenőrzés és értékelés is.

Ezek a következők:

- tanulói ügyelet
- védnökségi munka
- osztályönkormányzatok tevékenysége.

A végzett munka utáni elismerési módok:

- Bolyai-díj, Kölcsey-díj, Körösi-díj, melyet olyan végzős diákunk kap, akire éveken keresztül büszkék lehetünk;
- Jó tanuló- jó sportoló, amely elismerésre a DSK vezetőségével együtt teszünk javaslatot;
- A diákönkormányzat által kiírt pályázatok győztesei üdülési lehetőséget, könyvjutalmat nyernek.

11. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságán keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein

11.1 A szülők és a pedagógusok együttműködésére szolgáló fórumok:

11.1.1 Családlátogatás

Célja:

a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

11.1.2 Szülői értekezlet

Célja:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,

Feladata:

- a szülők tájékoztatása
 - = az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - = az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - = a helyi tanterv követelményeiről,
 - = az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - = gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - = a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - = az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

11.1.3 Fogadóóra

Célja:

a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

11.1.4 Nyílt tanítási nap

11.1.4.1 Az iskolában tanulók szüleinek

Célja:

a szülők betekintést nyerjenek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjanak közvetlenül gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

11.1.4.2 A leendő első osztályosok szüleinek

Célja:

az intézmény kínálata, bemutatása munka közben, ismerkedés a leendő elsős tanító nénikkel.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

11.1.5 Iskolai honlap

Célja:

a szülők, érdeklődők naprakész információkat szerezhessenek az iskola tanórai és tanórán kívüli rendezvényeiről különböző programokról, a gyermekeket érintő eseményekről, feladatokról, lehetőségekről, és igényei szerint tevékeny részesei lehessenek ezeknek.

11.1.6 Írásbeli tájékoztató

11.1.6.1 Az iskolában tanulók szüleinek

Feladata:

a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

11.1.6.2 A leendő elsősök szüleinek

Feladata:

a szülők részletes tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, pedagógiai hitvallásáról, szervezeti formáiról, a nevelő-oktató munka mindennapjairól.

Formája:

a szokásos módon elhelyezett fontosabb információk közzététele a faliújságokon, a minél többirányú figyelemfelhívás céljából.

12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

Az osztályozó-, javító és egyéb vizsgák lebonyolítására vonatkozó helyi szabályok:

12.1 Alkalmassági vizsga

Az emelt tantervű osztályokba történő felvételhez szervezett alkalmassági vizsgára a jelentkezés önkéntes, a szabályait a felvétel, átvétel rendje szabályozza.

12.2 Tanulmányok alatti vizsga

A Kertvárosi Általános Iskola Bolyai János Általános Iskolájában a helyi tanterv értékelése szabályozza a 6., 7. és 8.osztályban tanév végén a tantárgyi vizsgák rendjét.

12.3 Osztályozóvizsga

- Osztályozó vizsgát tehet:
 - = ha felmentést kapott a tanórai foglalkozások alól;
 - = ha tanulmányi kötelezettségeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget;
 - = ha igazolt és igazolatlan hiányzása több 250 óránál, és a tantestület lehetőséget ad a jogszabályok szerint az osztályozó vizsgára;
 - = ha felkészültségről független vizsgabizottság előtt ad számot.
- Az osztályozó vizsga időpontját az igazgató jelöli ki
- Az osztályozóvizsga előírásai:
 - = Az osztályozó vizsgát bizottság előtt kell tenni
 - = Tagjai: szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgató, illetve igazgató helyettes.
 - = Az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig meg kell szervezni.
 - = A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.
- Jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll.
- Az osztályzatot a bizottság állapítja meg

12.4 Javítóvizsga

- Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki 2-8. évfolyamon a tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott;
- A javítóvizsgák előírásai:
 - = A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni. A bizottság tagja: szaktanár, osztályfőnök, igazgató, vagy helyettese;
 - = A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni;
 - = A javítóvizsga időpontja: augusztus 25- 31-ig terjedhet.
 - = Az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt értesíteni kell;
 - = A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá;
 - = A javítóvizsga helye az iskola, ahonnan a tanulót javítóvizsgára utasították. Amennyiben más helységbe költözik, új iskolájában is tehet javítóvizsgát. A vizsga eredményét az iskolatávozási bizonyítványon jelzi a vizsgáztató iskola;
 - = A javítóvizsga nem ismételhető;
 - = Azt a tanulót, aki az osztályozó ill. javítóvizsgán igazolatlanul nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

12.5 Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet, az intézményvezető által meghatározott vizsganapokon, ha a javító vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezhetné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos, vagy gondatlan magatartására.

13. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ELJÁRÁSRENDJE ÉS SZABÁLYAI

13.1 Eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.

- A vizsga időpontjait az intézményvezető jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hó, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben intézményvezetői engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az intézményvezető engedélyezi. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesülhet a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tervében foglaltak határozzák meg. Iskolánk helyi tanterve megtekinthető az intézményvezetői irodában és a honlapon.
- A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az intézményvezető adhat.
- Vizsgaformák, vizsgarészek: szóbeli vizsga, írásbeli vizsga

13.2. A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai

- az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc
- egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- a szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az intézményvezető által kijelölt vizgabizottság előtt kell megtartani. A vizgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót tanította.
- az elnöki teendőket az intézményvezető vagy megbízottja látja el.
- a vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- a szóbeli feleletek maximális időtartama 10 perc, erre a felkészülési idő 15 perc
- a vizsgázó osztályzatát, amennyiben szóbeli és írásbeli részekből áll, a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

- azt a vizsgázót, aki a vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az intézményvezető a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgaeredménye: elégtelen.
- az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült.
- az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- a vizsga a vizsgázó számára díjtalan
- a szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg
- a vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- a jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni
- a jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja.
- az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit szignálja.
- a vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba meghatározott záradékokkal be kell vezetni
- a vizsgaeredményt – több vizsga esetén az utóbb teljesített – vizsgát követő második munkanapon ki kell hirdetni

14. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a kerettantervben foglalt követelményeket, a helyi tantervben meghatározott módon teljesítette az egyes tantárgyakból. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

- a 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégletes” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulóknak a tovább haladáshoz
- ha 2-8. tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból „elégtelen” osztályzatot kapott, a következő tanévet megelőző augusztusban javítóvizsgát tehet
- sikeresen elvégzett évfolyam csak az első évfolyam esetén ismételtető meg szülői kérésre, az intézményvezető engedélyével. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulóknak a magasabb évfolyamba lépéshez, ha:

- az Oktatási Hivatal egyéni munkarendet engedélyezett a tanulónak, ebben az esetben a tanulót valamennyi tanórai foglalkozás alól fel kell menteni.
- az iskola intézményvezetője felmentette valamely tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
- ha egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott és osztályzatai alapján nem értékelhető – a nevelő testület javaslata alapján tehet osztályozó vizsgát
- az első évfolyamon törvényi¹³ előírásnak megfelelően a tanuló csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltésre a szülő beleegyezése nélkül, ha a tanulmányi követelményeket, az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni

15. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE

15.1 A tanuló felvétele, átvétele az iskolai osztályokba

- Az első osztályos tanulók felvételéről az alsó tagozatos munkaközösség-vezetők javaslata alapján az igazgató dönt. Felsőbb évfolyamokra történő tanulói felvételnél - az egyedi körülmények mérlegelése alapján - az igazgató dönt.
- A körzethatáron belül lakó tanulókat fel kell venni!
- Körzeten kívüli tanuló csak igazgató engedéllyel írható be a férőhely figyelembe vételével.
- Más iskolából történő átiratkozás esetén a helyi tantervek különbözőségeiből adódó tantárgyi lemaradást pótolni kell, felkészítéséről a szülőnek kell gondoskodni.

Integrált oktatás:

- Az alapító okirat tartalmazza a fogyatékos tanulók integrált oktatását is.
- A Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján az intézményvezető dönt határozat formájában az egyedi foglalkozásokról, felmentésekről, mentesítésekről.
- Felmentést a mindennapi iskolába járás alól Oktatási Hivatal adhat.
- Az egyéni munkarenddel rendelkezők felkészítéséről, továbbhaladásuk elősegítésének formáiról a munkaközösség vezetői javaslata alapján az intézményvezető dönt.

Könnyített és gyógytestnevelés ellátása:

- A könnyített és gyógytestnevelési foglalkozásokra besorolás, szakorvosi vélemény alapján történik.
- Külföldről érkező tanuló felvétele:
- Külföldi bizonyítvány elismeréséről, a különbözeti vizsgákról az Oktatási Minisztérium véleménye alapján az igazgató dönt.

15.2 Iskolaotthonba, napközibe, tanulószobai foglalkozásokra történő felvétel

Az egész napos foglalkozást igénylő tanulóknak igény szerint iskolaotthonos, napközis és tanulószobai csoportokat szervezünk. A csoportok szervezését igényfelméréssel kezdjük.

15.3 Felvétel emelt szintű osztályokba:

A Kertvárosi Általános Iskola Bolyai János Általános Iskolájában emelt szintű matematika tantervű osztályokat indítunk 5. osztálytól a város tehetséges gyermekeinek.

Az emelt szintű matematikai osztályba a felvétel rendje:

- január – február:

= felhívással fordulunk a város valamennyi általános iskolájához, ismertetve a felvételi követelményeit,

- márciusban:

= nyílt napot tartunk az érdeklődő tanulóknak és szülőknek,

- áprilisban:

A negyedik évfolyam végén a jelentkezők matematikából szintfelmérőt írnak, annak teljesítményétől függően javasolja a munkaközösség a tanulmányok folytatását az emelt szintű osztályban.

16. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI TERVE

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását az iskolában az iskolavédőnői hálózat segítségével valósítjuk meg.

A szakköri tematika 18 foglalkozásra tervezett.

A szakkör célja:

- a tanulók ismerjék meg:
 - = a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
 - = az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
 - = az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,
 - = az alapvető életműködések legfőbb zavarait,
 - = az újraélesztés ABC-jének értelmét,
 - = az elsősegélynyújtás általános szabályait.
- sajátítsák el:
 - = az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
 - = az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
 - = az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
 - = a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
 - = a segélyhívás helyes módját.
- legyenek képesek:
 - = a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,
 - = a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,
 - = a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére,
 - = egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
 - = ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,
 - = balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

17. 1-8 ÉVFOLYAMOK TANTÁRGYAI ÉS HETI ÓRASZÁMAI

Kertvárosi Általános Iskola székhelyintézménye (Bolyai János Általános Iskolája)

Az 1-8 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020

évfolyamon bal oldali szám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a középső rovat a szabadon tervezhető órákat, a jobb oldali rovat az emelt szintű többlet órákat jelöli.

Heti óraszám/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	7	1	5	1	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Matematika emelt szint					2	1	1	2
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első idegen nyelv				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2	2	1
Környezetismeret			1	1				
Ének-Zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret					1			
Dráma és színház						1		
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Összes tervezett óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Összesített óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30
Emelt szintű többlet óra					2	1	2	2
Összesített óraszám emelt szintű osztályban					30	29	32	32

Kertvárosi Általános Iskola Hadsereg utcai telephely (Kölcsey Ferenc Általános Iskolája)

Az 1-8 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai, 2020									
szabadon tervezhető órákat jelöli									
Heti óraszám/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	5	1,5	4	4	3	3	1
Matematika	4	1	4	0,5	4	4	3	3	1
Történelem					2	0,5	2	2	
Állampolgári ismeretek								1	
Etika hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	
Első idegen nyelv				2	3	3	3	3	
Fizika							1	2	
Kémia							1	2	
Biológia							2	1	
Földrajz							2	1	
Természettudomány					2	0,5			
Környezetismeret			1	1					
Ének-Zene	2	2	2	2	2	1	1	1	
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	
Hon- és népismeret					1				
Dráma és színház							1		
Osztályfőnöki					1	1	1	1	
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2	2
Összes tervezett óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	28
Összesített óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30	30

Kertvárosi Általános Iskola Verebely László utcai telephely (Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolája)

Az 1-8 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020													
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali szám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat a szabadon tervezhető órákat jelöli													
Heti óraszám/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8					
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	5	4	4	3	0,5	3	1	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	4	3		3	3	
Történelem					2		2		2		2	2	
Állampolgári ismeretek												1	
Etika hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	
Első idegen nyelv				2	3	3	3	3	3		3	3	
Fizika							1		1		1	2	
Kémia							1		1	0,5	1	2	
Biológia							2		2		2	1	0,5
Földrajz							2		2		2	1	0,5
Természettudomány							2	1	2	1			
Környezetismeret				1	1	1	1						
Ének-Zene	2		2	2	2	2	2	1	1		1	1	
Vizuális kultúra	2		2	2	2	2	2	1	1		1	1	
Technika és tervezés	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1	
Digitális kultúra				1	1	1	1	1	1		1	1	
Testnevelés	5		5	5	5	5	5	5	5		5	5	
Hon- és népismeret								1					
Dráma és színház											1		
Osztályfőnöki							1	1	1		1	1	
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	28	28	28	28	
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2	2		2	2	
Összes tervezett óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	28	28	28	28	
Összesített óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	30		30	30	
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30	30	30	30	30	

18. TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK

Az iskola igazgatója a Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetésével érintett iskolai évfolyamokon bármely tantárgyhoz, műveltségi területhez csak olyan tankönyvet rendelhet az iskolai tankönyvrendelés kereti között, amelyeknek a tankönyvvé nyilvánítása a kerettantervi rendelet kihirdetését követően történt feltéve, hogy az adott tantárgyhoz, műveltségi területhez a kerettantervi rendelet alapján került kiadásra vagy jóváhagyásra kerettanterv, továbbá szerepel ilyen tankönyv a hivatalos tankönyvjegyzéken. ¹⁴

A tankönyvtámogatás és tankönyvellátás rendjét a 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet szabályozza, valamint a 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről.

18.1 A tankönyvek kiválasztásának elvei

- 2020-tól minden diák ingyen juthat tankönyvhöz.
 - az iskola a tankönyvrendelés során a tartós tankönyvek részesíti előnyben.
-

18.2 Könyvtár-pedagógiai program

- Iskolánkban a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet 165. § (1) bekezdése értelmében a könyvtárostanár a nevelő-oktató tevékenységét könyvtár-pedagógiai program alapján végzi. A pedagógiai program megfelel a hatályos rendeleteknek, törvényeknek.
- Az említett törvények és rendeletek értelmében az iskolai könyvtár alapfeladata az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása.
- Iskolánkban a könyvtár a diákok számára könnyen megközelíthető helyiségben található és a tanítási napokon a tanulók, pedagógusok részére megfelelő időpontban a nyitva tartása biztosított. Iskolai könyvtárunk rendelkezik a különböző információhordozók használatához, az újabb dokumentumok előállításához, a könyvtár működtetéséhez szükséges nyilvántartások vezetéséhez, katalógus építéséhez szükséges eszközökkel.
- Az iskolai könyvtár alapfeladata:
 - a) a gyűjteményének folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása,
 - b) tájékoztatás nyújtása a dokumentumokról és szolgáltatásokról,
 - c) az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása,
 - d) könyvtári dokumentumok egyéni és csoportos helyben használatának biztosítása,
 - e) könyvtári dokumentumok kölcsönzése, beleértve a tartós tankönyvek, segédkönyvek kölcsönzését.
-
- Az iskolai könyvtár kiegészítő feladata
 - a) az Nkt. 4. § 5. pontja szerinti egyéb foglalkozások tartása,
 - b) a nevelő-oktató munkához szükséges dokumentumok többszörözése,
 - c) számítógépes informatikai szolgáltatások biztosítása,
 - d) tájékoztatás nyújtása az iskolai, kollégiumi könyvtárak, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekben működő könyvtárak, a nyilvános könyvtárak dokumentumairól, szolgáltatásairól,
 - e) más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének biztosítása,

- *f)* részvétel a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- Az iskolai könyvtár mindezeneken felül közreműködik az iskolai tankönyvellátás megszervezésében, lebonyolításában.
- A tanév elején és a tanév során folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, diákokat az iskolai könyvtárból kölcsönözhető, illetve ott megtekinthető könyvek, egyéb ismeretterjesztő lapok, kiadványokról, és az iskolai könyvtár működésének és nyitvatartásának rendjéről.

19. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, CSOPORTBONTÁSOK

19.1 Választható tantárgyak

A kötelező minimális tantárgyi órakereteken felül a Kertvárosi Általános Iskola Bolyai János Általános Iskolájában az emelt szintű matematikaoktatáshoz kapcsolódó választási lehetőséget kínáljuk.

A negyedik évfolyam végén a jelentkezők egy szintfelmérőt írnak, annak teljesítményétől függően ajánlja fel a munkaközösség a tanulmányok folytatását az emelt szintű osztályban.

A szintfelmérő megírásával egyidejűleg kerül meghirdetésre, hogy emelt szinten ki, kik fogják tanítani a matematikát.

19.2 Választható (egyéb) foglalkozások

19.2.1 Iskolaotthon, napközi, tanulószobai foglalkozások

- Minden tanév április 30-áig a következő tanévi iskolaotthonos, napközis és tanulószobai igények felmérése – a szülők írásos igénybejelentésével.
- az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti – az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.
- Az igényfelmérés alapján a várható csoportok kialakítása az alábbi szempontok figyelembe vételével történik:
 - = a tanulók osztályfokonkénti létszáma,
 - = a létszámon belül a BTM és a sajátos nevelési igény figyelembe vétele.
 - = végén fogyatékoság gyógypedagógusai szerinti

19.2.2 heti időkereten felüli tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások¹⁵

- szakköri, sportköri foglalkozások:
 - = Tanév elején a pedagógusok meghirdetik meg az előzetes tanulói érdeklődés alapján.
 - = Szakkörök 10 jelentkező tanulóval indítható

19.2.3 tantárgyi korrepetálások:

- = Nem állandó létszámú és összetételű csoportokat jelent.
- = A szaktanár a tanulók teljesítménye alapján határozza meg a résztvevőket.

19.2.4 habilitációs, rehabilitációs foglalkozások:

- = A szakértői bizottság szakvéleményében diagnosztizált sajátos nevelési igény habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásit az intézmény mindhárom feladat-ellátási helyén megszervezzük az alapító okiratban meghatározott sajátos nevelési igény típusa szerint. A csoportok kialakítása, az óraszámok meghatározása a Szakértői Bizottság és az intézmény munkatársai koordinációjával történik.

19.2.5 fejlesztő foglalkozások:

- = A nevelési tanácsadó szakvéleményében a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség kezelésére megfogalmazott feladatok megvalósítására az intézmény mindhárom feladat-ellátási helyén fejlesztő foglalkozásokat szervez. A csoportok kialakítása, az óraszámok meghatározása a pedagógiai szakszolgálattal kötött együttműködési megállapodás alapján a koordinációval megbízott munkatársak feladata.

19.3 Csoportbontások:

19.3.1 idegen nyelv:

- = Az intézmény Bolyai és Kölcsey feladatellátási helyén kínáljuk az angol és a német nyelv választásának lehetőségét. Ha az adott évfolyamon egy osztály van, akkor 2 csoport, két párhuzamos osztály esetén 3 csoport kialakításával biztosítjuk a nyelvválasztás lehetőségét:
Az eljárás rendje: a harmadik évfolyam második félévének kezdetén szülői értekezleten az osztályfőnök tájékoztatót tart. A csoportszervezés minimális létszáma 10 fő. Ezt követően írásban felmérjük a tanulói, szülői igényeket. A csoportokba az igazgató sorolja a tanulókat a tanulói, szülői igények a tanítók, szaktanárok javaslata alapján. Erről írásban értesíti a tanulókat.

2019/20. tanévtől a fenntartó javaslatára és beleegyezésével az alacsony érdeklődés és csoportlétszámok miatt a Verebély László utcai telephelyen a német nyelvi csoport kivezetésre kerül felmenő rendszerben, a továbbiakban angol nyelvet tanulhatnak a diákok.

19.3.2 matematika:

= Az intézmény Bolyai János Általános Iskola feladat-ellátási helyén az emelt szintű matematika oktatásának gyakorlata szerint a felső tagozatos matematika órák egy részét csoportbontással tanítjuk.

19.3.3 technika

= Kölcsey-feladatellátási helyen a felső tagozatban a tevékenységközpontú tananyagra tekintettel tervezzük a csoportbontást.

19.3.4 informatika:

= Kölcsey feladat-ellátási helyen az informatika oktatásához a szaktantermi feltételek teszik szükségessé az informatika tantárgy csoportbontásban történő tanítását.

20. NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A nemzeti hagyományaink megismerése mellett arra neveljük tanítványainkat, hogy egyre nyitottabbá váljanak más népek kultúrája iránt, ismerjék meg, hogy településükön milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek.

Tatabányán **roma, görög, lengyel, német és szlovák** nemzetiségi önkormányzat működik.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbségek kultúrájának megismerését a tanórák, valamint tanórákon kívüli tevékenységek szolgálják. A tevékenységrendszerünkben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére és tiszteletben tartására.

A tanórák közül elsősorban az osztályfőnöki órák kapnak hangsúlyos szerepet, ezen felül megjelenik a történelem, a földrajz, a hon- és népismeret, az ének-zene, a vizuális kultúra tantárgyakban.

A nemzetiségek kultúráját szolgáló tananyag a következő elemeket tartalmazza:

- kisebbségi identitás meghatározó elemei
- helytörténeti, településtörténeti vonatkozások
- jellemző néprajzi, népzenei elemek, hagyományrendszer

A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tanórán kívüli tevékenységek:

- szakkörök
- kiállítások rendezése és szervezése
- szabadidős tevékenységek
- színház- és múzeumlátogatások
- iskolai rendezvények, fellépések, előadások
- tanulmányi séták, emlékhelyek felkeresése

21. AZ INTÉZMÉNY ELLENŐRZÉSI – MÉRÉSI – ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

21.1 Az ellenőrzési rendszer

Az ellenőrzés a pedagógiai programban meghatározott célokból adódó elvárások összevetése a tényleges helyzettel.

Célja:

- állapotfelmérés, diagnosztizálás. (Hol tartunk, mi van?)
- minősítés (Milyen színvonalú munkát végeztünk?)
- az eredmények összegzése (A kitűzött célokhoz képest mit sikerült megvalósítanunk?)
- képet kapjunk a tanulók ismereteiről
- tudásuk gyarapodásáról
- az elsajátított ismeretek szintjéről

A feltárt hiányosságok alapján meghatározzuk a további teendőinket.

Alapelvei:

- a tanítás-tanulás egész folyamatára kiterjed
- a pedagógus ellenőrző, értékelő munkáját az előrevivő, jobbító szándék vezérelje, fejtsen ki pozitív hatást a tanuló személyiségére
- kiterjed a tanulók valamennyi tevékenységére
- figyelembe veszi a tantárgyi sajátosságokat
- tekintettel van a tanulók egyéni képességeire, életkori sajátosságaira
- rendszeres, folyamatos és sokoldalú
- mellőzi a szubjektivitást

Formái:

A) Szóbeli:

- az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése
- órai aktivitás megfigyelése
- tanári kérdésekre adott válasz
- kiselőadás
- egyéni felelet
- idegen nyelvi párbeszéd, szóismeret
- a szabályok reprodukálása

- memoriterek
- felolvasás
- versenyeken való részvétel

B) Írásbeli:

Mód	Forma	Alkalmazás	Gyakoriság
Diagnosztikus	Év eleji felmérés 2-8. évfolyamon.	Általában tanítási folyamat elején. A tanulók tudásának feltérképezésére, a fejlesztési feladatok meghatározására. Nem számít bele a tanuló félévi és év végi értékelésébe.	Megtalálhatók a helyi tantervek és az ennek alapján készült tanmenetekben.
Informatív	röpdolgozat, nagydolgozat, önálló feladatmegoldás, másolás, fogalmazás, témazáró felmérés, teszt, füzetvezetés, írásbeli felelet, gyűjtőmunka, olvasónapló, órai munka, tudáspróba, feladatlap, szorgalmi munka, versenyeken való részvétel	A tanítási folyamat kisebb-nagyobb szakaszaira vonatkozik, valamint egy-egy tananyagegység lezárásakor irandó.	
Szummatív	témazáró felmérések, írásbeli fogalmazás, év végi felmérések	A tanítási folyamat, vagy egység végén alkalmazzuk.	

Az írásbeli beszámoltatás korlátai:

- a témazáró felmérés időpontját a nevelő köteles egy héttel korábban bejelenteni
- egy tanítási napon legfeljebb 2 témazáró dolgozat íratható
- írásbeli feleletet (1 óra anyaga) nem kell előre bejelenteni

Az írásbeli beszámoltatások százalékos értékelése:	
1. évfolyam	2. évfolyam II. félév – 8. évfolyam érdemjegyekkel
Kiválóan teljesített: 100 – 91%	ötös: 100 – 91%
Jól teljesített: 90 – 76%	négyes: 90 – 76%

Megfelelően teljesített: 75 – 51%	hármás: 75 – 51%
Felzárkóztatásra szorul: 50% alatt	kettes: 50 – 35%
	egyed: 35% alatt

A tantárgyi sajátosságokból adódóan a **testnevelés, ének, technika, informatika és vizuális kultúra** tantárgyak esetében a szóbeli és írásbeli számonkéréstől eltérő beszámoltatási formák is megengedettek.

A témazárók, valamint az összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában 200%-kal, az évközi vizsga érdemjegyei pedig 300%-kal esnek latba, ezeket az e-naplóban piros színnel különböztetjük meg más érdemjegyeiktől.

21.2 A mérési rendszer

Külső mérések:

- A Szegedi Mérési Központ referenciaiskolájaként részt veszünk a diagnosztikus mérőlapok kipróbálásában (Bolyai feladat-ellátási hely).
- PIRLS-mérés a Bolyai székhelyintézményben
- A kompetenciamérés matematikából és szövegértésből valamint idegen nyelvből mindhárom feladat-ellátási helyen – a tanév rendjében szabályozottak szerint.

Belső mérések:

- Az iskolába történő belépéskor - szintén a tanév rendjében szabályozottak szerint - elvégezzük a DIFER bemeneti mérést.
- Valamennyi évfolyam végén szintfelméréseket végzünk az egyes tárgyakból. Az értékelés alapja a tantervi követelményrendszer. A feladatok összeállítása, értékelési szempontjainak kidolgozása az egyes munkaközösségek feladata.
- Tanév közben a tanulói teljesítményeket egy-két tanóra anyagának számonkérésével, illetve a tematikus egységek lezárására szolgáló dolgozatokkal mérjük.

21.2.1 Vizsgarendszer

A Kertvárosi Általános Iskola Bolyai székhelyintézményben a tanulóink kommunikációs készségének, valamint szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése, a tananyag mélyebb, tartós elsajátítása érdekében májusban szóbeli vizsgákat szervezünk.

évfolyam	tantárgy	témakör	résztevők	értékelés
6.	magyar nyelv és irodalom	a tantervi követelmények egyes, a tanulókkal	tanuló, osztályfőnök, szaktanár,	érdemjegy 300%
	történelem			
7.	idegen nyelv	szeptemberben	igazgató,	
8.	magyar nyelv és irodalom	megismertett témakörei	igazgató- helyettes	
	történelem			

21.3 . Az értékelési rendszer

Az értékelés az ellenőrzés tapasztalataira épül, vele szoros egységet alkot. Szembesít bennünket a végzett munka során adódó eredményekkel. Lehetővé teszi a hibákkal való szembenézést, s minősíti a munkában részt vevő személyeket is.

Minden értékelési folyamat során tisztáznunk kell azt is, hogy kinek a számára, milyen időpontban, s legfőképpen milyen célból végezzük az értékelést.

Iskolánkban alapvető fontosságú a teljesítmények objektív értékelése, de fontosnak tartjuk a fejlődésről alkotott tanítói, tanári vélemény kifejezésre juttatását is.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzéséhez, értékeléséhez a diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formák alatt a következőket értjük:

21.3.1 Az értékelés funkciói

21.3.1.1 formatív (fejlesztő, segítő – formáló)

feladata: a tanulási hibák és nehézségek feltárása egy-egy tanuló esetében

lehetővé teszi a javítást, a pótlást = visszacsatolást biztosít

jellemzői:

- NEM a tudás komplex egységeire épül, hanem a tudáselemekre (pl. a feladatlap egy-egy itemjére)
- NEM függhet tőle a tanuló előmenetele
- NINCS benne helye az osztályzatnak, nem funkciója az értékképzés (pl. szóbeli értékelés, teszt, a tanár gesztusai)

21.3.1.2 diagnosztikus (helyzetfeltáró)

feladata: a tanulás hatékonyságának növelése

célja: tájékozódás valamely nagyobb tartalmi – tematikus egység előtt a tanuló tudásának a felmérése, a tanulás hatékonyságának javítása

jellemzői:

- kiterjed az értelmi képességekre, az affektív (attitűd) és pszichomotoros területre → a visszajelzés lényege
- NEM társul hozzá osztályzat – bár a valóságban előfordul; nem okoz funkciózavart (pl. a csoportba sorolást készíti elő csoportmunkához, a tanulási problémákat határozza meg, gyakran a részletekre kérdez rá)

21.3.1.3 szummatív (összegző – lezáró)

feladata: objektív, megbízható adatok szolgáltatása

célja: a tanulók minősítése, kategorizálása (1-5-ig)
a megelőző időszak munkájának az összefoglalása

jellemzője: NINCS visszacsatolás

használata: a tanulási folyamat nevezetes szakaszainak végén (pl. tudásszintmérő tesztek (témazárók), év végi és félév végi jegyek)

21.3.2 Alkalmazása

A tanulói teljesítmények érdemjegyekkel történő értékelésére, a félévi és tanítási év végén történő minősítésre a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk:¹⁶

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

Ez alól kivétel a szöveges minősítéssel történő kifejezés:¹⁷

- az első évfolyam első félévi értesítése,
- az első évfolyam végi minősítés,

- a második évfolyam első félévi értesítése valamennyi tantárgyból beleértve az Etika/Hit- és erkölcsstan tantárgyat is,

Az alkalmazott szöveges minősítés:

Kiválóan teljesített	A tanuló teljes egészében érti és tudja a tananyagot, amit önállóan alkalmazni is tud.
Jól teljesített	A tanuló nagyobb részben érti és tudja a tananyagot, amit kisebb tévedésekkel alkalmazni is tud.
Megfelelően teljesített	A tanuló pontatlanul tudja a tananyagot, amit csak nevelői segítséggel tud alkalmazni.
Felzárkóztatásra szorul	A tovább haladáshoz szükséges minimális követelményeket nem tudja teljesíteni.

Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók osztályozóvizsgán adnak számot tudásukról, teljesítményeikről. A tanévi folyamatos munkájukról a tematikus egységek végén történő beszámolás értékelése, minősítése az osztályozóvizsga jegyét módosíthatja.

Hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése

- 1-2. évfolyam félév: szöveges értékelés.
- 2. évfolyam év vége - 8. évfolyam osztályzatokkal

Az intézménynek **szöveges értékelési, minősítési kötelezettsége** abban az esetben van, ha a szakértői bizottság véleménye alapján szükséges a tanulót egyéni adottsága, fejlettsége miatt mentesíteni az érdemjegyekkel és az osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és a szöveges értékelés és minősítés alkalmazását a szakértői bizottság a szakvéleményben előírja.

Az értékelés alapelvei:

- pedagógiailag kifogástalan legyen
- fejlesztő hatású
- nevelje a tanulót arra, hogy megtanuljon különbséget tenni a felületes tájékozottság és a teljesítményképes tudás között
- rendszeresen, tervszerűen végezzük
- hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt, szükség esetén lehet méltányos

- vegye figyelembe a tantárgy jellegét a tanuló egyéni sajátosságait, önmagához viszonyított fejlődését
- az osztályozás nem lehet fegyelmezési eszköz

Tantárgyi jegyek:

Érdemjegyekkel, osztályzatokkal a 2. évfolyam év végén, valamint a 3 – 8. évfolyamokon félévkor és év végén minősítjük a tanulók előmenetelét, az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek elsajátítását mérendő.

A szaktanárok feladata:

- az érdemjegyek minimális száma két vagy több órás tantárgy esetén havonként legalább 1, heti egy vagy annál kevesebb heti óraszámú tantárgyak esetében is legalább 3 érdemjegynek kell lennie a tanulónak
- elméleti tantárgyak tananyagából a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése érdekében legalább 1 szóbeli feleletet is kapjon a tanuló
- az év végi minősítés és az osztályzatok lényegesen nem térhetnek el egymástól
- a félévi és az év végi osztályzatot a differenciált tantárgyi átlag alapján, a matematikai kerekítés általános szabályainak megfelelően kell meghatározni, ettől csak úgy térhet el a pedagógus, ha az nem érinti hátrányosan a tanulót
- az év végi értékelés a teljes tanév teljesítménye alapján történik
- a bukásra álló tanuló szüleit, a minősítést megelőzően legalább négy héttel, írásban tájékoztatni kell
- a tanuló a szorgalmi időszakban, az osztályozó értekezletet megelőző hétig (félévi, év végi) kérheti az osztályzat javításának lehetőségét, melynek megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt. A javító dolgozat megírásának időpontját is ő határozza meg.
- írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:
 - = témazáró dolgozat: 10 tanítási nap
 - = írásbeli felelet, röpdolgozat: maximum 5 tanítási nap

Az osztályfőnök feladata:

- abban az esetben, ha az év végi jegyek lényegesen eltérnek a szorgalmi időszakban adott érdemjegyek differenciált átlagától, az osztályozó értekezletet megelőzően hívja fel a szaktanár figyelmét az eltérésre
- az osztályozó értekezleten jelezze a tantestületnek az esetleges lezárási problémákat

- a szorgalmi időszakban folyamatosan figyelemmel kíséri osztályában, az e-naplóban a jegyek pontos beírását

A nevelőtestület feladata:

- az osztályozó értekezleten jogában áll az osztályzatot módosítani

21.4 A magatartás és a szorgalom minősítése

Havonta minden tanuló értékelést kap magatartásáról és szorgalmáról.

A magatartás és a szorgalom osztályzatokat az osztály tanulóinak, az osztályban tanító pedagógusoknak a véleménye alapján az osztályfőnök adja

21.4.1 A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai

- **magatartás**
 - = közösséghez való viszony.
 - = személyiségvonások.
 - = munkában való részvétel.
 - = segítőkészség.
 - = viselkedés, hangnem.
 - = házirend betartása.
 - = fegyelmezettség
- **szorgalom:**
 - = tanulmányi munka az életkörülmények, a képességek szintjén.
 - = munkavégzés.
 - = önállóság.
 - = kötelességtudat.
 - = érdeklődés.

MAGATARTÁS	Példás	Jó	Változó	Rossz
Viszonya a közösséghez	Szereti a közösséget, pozitív hatást gyakorol tagjaira.	A közösségi életben szívesen vesz részt, de ennek alakítását nem befolyásolja.	Tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani. Megnyilvánulásai megbízhatatlanok.	Szándékosan árt a közösség egyes tanulóinak.
Személyiség-vonásai	Fejlett, ez pozitív tetteiben, a kezdeményezéseikben mutatkozik meg. Vállalja és el is tudja látni a közösség vezetését.	Nem kezdeményez, de a helyes kezdeményezéseket támogatja, a vezető mellé áll.	Sodródik a közösség mellett, máskor a közösség ellen lép fel.	Szemben áll a közösségi célokkal. Megsérti a fegyelmet. Bomlaszt.
Munkában való részvétel	Élen jár. Aktív.	Részt vesz. Kérésre elvégzi.	Közömbös.	Érdektelen.
Példamutatása	Igen nagy fokú az iskolai élet minden területén.	Közepes.	Gyenge.	Negatív, vagy romboló.
Segítőkészség	Törődik társaival.	Együtt érez a gyenge, problémás tanulókkal, de nem segít.	Szimpátiája ingadozó, időnként a rosszak felé fordul.	Nem törődik senkivel, közömbös.
Viselkedés, hangnem	Mindenkivel minden körülmények között példamutató, udvarias.	Az elemi szabályokat megtartja, de közömbös a „laza” viselkedéssel szemben.	Felnőttekkel, társaival udvariatlan, nyegle.	Nem törődik, csak saját magával. Durva, goromba és szemtelen.
Házirend	A házirend kialakításában részt vesz, követelményeit megtartja és megtartatja.	Nem vét a házirend ellen.	Részben tartja be, többször megszegi.	Sokat vét ellene, követelményeit megszegi.
Fegyelmezettisége	Nagyfokú.	Megfelelő.	Gyenge.	Elégtelen.

SZORGALOM	Példás	Jó	Közepes	Elégséges
Tanulmányi munkája: <ul style="list-style-type: none"> • tényezői • életkörülményei • képességek szintjén 	<p>Igényli tudása bővítését. Céltudatosan és észszerűen szervezi meg munkáját. Minden tárgyban elvégzi feladatait. Életkörülményeinek megfelelően igényes.</p>	<p>Figyel az órákon. Házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi. Az órákra becsületesen felkészül, megbízható. Feladatait megfelelő szinten jól elvégzi.</p>	<p>Munkája ingadozó, időszakonként dolgozik. Házi feladatát többé-kevésbé elkészíti. Figyelmetlen, pontatlan. Ingadozó.</p>	<p>Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el. Hanyag.</p>
Munkavégzése	<p>Pontos, megbízható, kitartó, kifogástalan.</p>	<p>Rendszeres, megbízható.</p>	<p>Pontatlan, rendszertelen.</p>	<p>Nem hajlandó munkavégzésre. Játszik óra alatt, nincs ott a tanórán.</p>
Az önállóság szintje	<p>Önálló a munkában. Önellenzése rendszeres, rendszeres.</p>	<p>Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi magát.</p>	<p>Önállótlán, csak kérésre, utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi magát.</p>	<p>Képtelen feladatokat megoldani önállóan, s nem is akar. Önellenzésre képtelen.</p>
Kötelesség-tudata	<p>Magas fokú. Munkatempója állandó, mindig kész, figyel, felszerelése mindig hiánytalan.</p>	<p>Rendszeresen felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el.</p>	<p>Munkája változékony jellegű. Felszerelése vagy hiányos, vagy nincs. Nem tud dolgozni.</p>	<p>Nem törődik kötelességeivel. Felszerelése nincs, így dolgozni sem tud.</p>
Érdeklődése	<p>Az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál. Többlet feladatokat is vállal.</p>	<p>Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül. Feladatvállalásánál egyéni érdekeit nézi.</p>	<p>Szétszórtág jellemzi, ritkán figyel valamire. Nem vállal, vagy csak ritkán, kedvére való feladatokat.</p>	<p>Érdektelenség, teljes közöny jellemzi. Nem vállal többletmunkát.</p>

21.5 A tanulók jutalmazása

Az iskolában tanév közben a következő dicsérek adhatók:

- **1. Szaktárgyi dicséretet** az a tanuló kaphat, aki valamelyik tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújtott.
- **2. Napközis nevelői dicséretet** az a tanuló kaphat, aki szorgalmával, magatartásával és közösségi munkájával huzamosabb ideje példát mutat.
- **3. Osztályfőnöki dicséretben** részesíthető az a tanuló, aki iskolai szintű eredményével vagy kiemelkedő közösségi munkájával az osztály elé példaként állítható.
- **4. Igazgatói dicséretben** részesül a tanuló (vagy tanulóközösség), ha városi (1-3), megyei, országos szintű teljesítményével vagy kiemelkedő közösségi munkájával az iskola tanulói elé példaként állítható,
 - = három osztályfőnöki dicsérettel már rendelkezik,
 - = három szaktanári dicsérettel már rendelkezik,
 - = három napközis nevelői dicsérettel rendelkezik,
- **5. Nevelőtestületi dicséretet** kaphat az a tanuló, aki minden tantárgyból jeles és legalább három tárgyból tantárgyi kitűnő minősítést szerzett. Ehhez a dicsérethez legalább jó magatartás és példás szorgalom minősítés szükséges.
- **6. "Nevelőtestületi elismerés sporttevékenységért"** elismerésben részesül az a 8. évfolyamos tanuló, akit a szaktanár javaslata alapján a nevelőtestület erre alkalmasnak tart, és aki legalább négy éven keresztül folyamatosan kiemelkedő sporttevékenységet végez.
- **7. A jeles tanulmányi eredményt, példás magatartást és kiemelkedő sportteljesítményt (országos, nemzetközi versenyeken) felmutató tanuló** felterjeszhető a „**Jó tanuló – jó sportoló**” kitüntetésre.
- **8. Az a nyolcadik osztályos tanuló, aki nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményt ért el, díszoklevelet és könyvjutalmat kap. Az intézmény Bolyai-díját, Kölcsey-díját, Kőrösi-díját** az a 7-8. osztályos tanuló kaphatja, aki több éven át tanulmányi, közösségi munkájával és versenyeredményeivel öregbítette az iskola hírnevét. Odaítéléséről a nevelőtestület, vagy a nevelőtestület javaslata alapján az alapítvány kuratóriuma dönt.

- Könyvjutalmat (tárgyjutalmat) az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület adhat. Könyvjutalom (tárgyjutalom) nemcsak tanév végén adható.
- Az 1-4. pontokban felsorolt dicséretekről az osztályfőnök vagy az igazgató az e-naplóban tájékoztatja a szülőt. A 8.5.-8.6. pontokban felsorolt dicséreteket az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület adományozza, ezeket a dicséreteket a tanév végi bizonyítványba és az anyakönyvbe is be kell írni, a dicséretekről oklevelet állítunk ki, a dicséreteket az igazgató hirdeti ki a tanévzáró ünnepélyen. A 7. és 8. pontokban felsorolt kitüntetések a nyolcadik évfolyam ballagásán az igazgató hirdeti ki és adja át.

21.6 A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések

A fegyelmező intézkedések formái:

- a) **Szaktanári, napközis nevelői szóbeli figyelmeztetés** kisebb vétségek esetén. Fontos annak a megbeszélése, hogy a vétségek ismétlődése esetén a büntetés fokozata szigorodik.
- b) **Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés**, az a) pontban szereplő vétségek ismétlődése esetén.
- c) **Szaktanári, napközis nevelői írásbeli figyelmeztetés** ismételt vétség, vagy súlyosabb probléma esetén.
- d) **Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés** szülők behívásával. Akkor alkalmazzuk, ha úgy látjuk, hogy a következő fokozat már a fegyelmi büntetés beindítását is jelentheti.
- e) **Igazgatói szóbeli figyelmeztetés** osztályfőnöki javaslatra, szülők bevonásával. Az a) b) c) d) büntetési fokozatok esetén a tanuló a házirendi pontokat csak néhányszor és nem súlyosan sértette meg (pl. késés, hiányzás, nem megfelelő hangnem, tanulmányi kötelezettség, kisebb anyagi rongálás - ami helyrehozható festéssel, súrolással stb.).
- f) **Igazgatói írásbeli figyelmeztetés**
- A c) d) e) pontban jelölt büntetési fokozatok súlyosabb kötelességzegése (agresszió, másik tanuló megverése, bántalmazása; egészségre ártalmas szerek iskolába hozatala, fogyasztása; szándékos károkozás; az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése; ezenkívül mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek),

valamint adható az említett írásbeli figyelmeztetőket, három alkalommal kapott tanuló esetében.

- f) Az írásbeli igazgatói büntetés következő fokozata az **igazgatói intő**.
- g) Ha a tanuló kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi **fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal** fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények csökkentése, illetőleg megvonása
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba.

22. TANULÓK FELKÉSZÜLÉSE AZ OTTHONI, NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Iskolánkban a házi feladat adásának célja a tantárgyi követelmények teljesítéséhez szükséges ismeretek emlékezetbe vésése, az ismeretek további gyakorlása és bővítése. A házi feladat elsődleges funkciója a tanítási órán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás, (képesség- és készségfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

A tantárgyak sajátosságaitól függően a **házi feladatok alábbi típusait** alkalmazzuk:

- szóbeli tanulás
- írásbeli feladatmegoldás, prezentáció-készítés
- gyűjtő- és kutatómunka a könyvtárban, az interneten
- rajzos vagy gyakorlati feladatmegoldás

A házi feladatok iskolánkban alkalmazott **további formái:**

- *kötelező házi feladat*
 - célja: a tantervi követelmények teljesítéséhez, a tananyag elsajátításához szükséges képesség- és készségfejlesztés, a következő tanítási órára történő felkészülés
- *szorgalmi vagy ajánlott házi feladat:*

- célja: a képességfejlesztés, a tanulók érdeklődésében és felkészültségében megmutatkozó egyéni különbségek figyelembevételével az ismeretek bővítése, kiegészítése, újabb ismeretek szerzése

Iskolánkban a házi feladatok feladásával kapcsolatban az alábbi szabályok érvényesülnek:

- Az 1-8. évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a következő tanítási órára való felkészülés feladatain túl – nem kaphatnak házi feladatot (ez a kötelező olvasmányok elolvasására nem vonatkozik).
- A tehetséges, érdeklődő tanulókat szorgalmi feladatokkal, kutatómunkával ösztönözzük.
- A szorgalmi és az ajánlott házi feladatok elkészítéséről a tanuló maga dönt.

Alsó tagozatban az írásbeli és szóbeli házi feladatokat oly módon kell megadni, hogy délutáni tanulási időben teljesíthetők legyenek. kivéve verstanulás.

Felső tagozatban a tanulószobában álljanak rendelkezésre a tanulószobába járó összes osztály tankönyvei (könyvtári állományból), amelyből a másnapi órákra való felkészülés lehetősége is biztosított legyen. Felső tagozatban a tanulószoba alatt az összes írásbeli feladatot el kell végezni. Szóbeli leckék felmondása szűrőpróba-szerűen történjen.

A tanulószobai tanszobát felügyelő pedagógus láttamozza az írásbeli házi feladatot, és kézjeggyel is ellátja abban az esetben, ha az ellenőrzés nem csak mennyiségi, hanem minőségi területre is kiterjedt. Ha egy tantárgyból nincs írásbeli házi feladat, ebben az esetben ismételni kell. Hét végére kötelező írásbeli feladat nem adható.

23. AZ EGÉSZ NAPOS NEVELÉS-OKTATÁS ISKOLAI FELADATAI

Az 1-2. évfolyam „a” jelzésű osztályaiban – Bolyai székhelyintézmény – egész napos iskolaként iskolaotthonos formában szervezzük meg a tanórai és egyéb foglalkozásokat délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait.

23.1. Az egész napos nevelés célja és feladata

- 1. évfolyamon az óvoda és az iskola közötti átmenet megkönnyítése
- az alapkészségek megerősítése
- az egyéni differenciálás lehetőségének megteremtése

- felzárkóztatás
- tehetséggondozás

23.1.1. Az egész napos nevelés szervezésének elvei iskolánkban

- a tanulók és közösségeik tanórai és tanórákon kívüli (közéleti, művelődési, munka, játék, sport, egyéb) tevékenysége egységes pedagógiai folyamatot képezzen
- nagyobb teret kapjon a gyermekek öntevékenysége, mely az életkori sajátosságokhoz igazodik
- az iskolai osztályközösségek mellett jobban érvényesüljön a funkcionális csoportok működése

23.1.2. Az egész napos nevelésből adódó sajátos iskolai feladataink

- tanítványaink önálló tanulásra nevelése önálló tanulási időben
- sokféle szabadidős technika bemutatása, alkalmazása a tanulók személyiségfejlődése érdekében
- az egészséges életmód iránti igény felkeltése, az egészséges életmód szokásrendszerének gyakoroltatása
- a környezettudatos magatartás és tevékenységrendszer alakítása
- közösségben az önismeret, a társas kapcsolatok fejlesztése, a véleménynyilvánítás, a vita, a bírálat helyes normáinak megismertetése, gyakoroltatása

23.1.3. Az egész napos nevelés szervezeti keretei

A tanulók kötelező óraszámát a kerettanterv határozza meg. A tanítási órák, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülés, a regenerálódást szolgáló szabadidős programok a tanítási nap során váltják egymást. Ezeket a mindennapi órarendbe úgy építjük be, hogy a tanulók terhelése egyenletes legyen. Az órarend nem jelent nagyon kötött kereteket, a gyerekek fizikai, pszichés és mentális leterheltségétől függően lazítható.

Az önálló tanulást és a szabadidős foglalkozásokat részben délelőtt, részben délután szervezzük. A „tanulós” tantárgyakat az iskolaotthonos oktatás keretében minden nap olyan tanóra vagy szabadidős foglalkozás követi, amelyben lehetőség nyílik rajzolásra, technikai foglalkozásra, éneklésre, zenehallgatásra, a mindennapos testnevelésre. A hatékony egyéni fejlesztés, a felzárkóztatás és tehetséggondozás érdekében csoportbontást alkalmazunk.

Alsó tagozaton két tanító dolgozik a gyerekekkel, megosztva egymás között a tantárgyakat.

A **nem iskolaotthonos osztályainkban** a kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak, az önálló tanulásnak. Ekkor valósulnak meg a szakkörök, az énekkar, a sportfoglalkozások és egyéb tanórákon kívüli foglalkozások, melyeket térítésmentesen szervezünk részükre.

Alsó tagozaton **napközis foglalkozásokat**, felső tagozaton **tanulószobát** szervezünk.

23.2. Önálló tanulás

Célunk: az önálló ismeretszerzés képességeinek alakítása és fejlesztése, az önálló ismeretszerzés elérése, a felzárkóztatásra szoruló tanulók segítése, tehetséggondozás.

- segítséget nyújtunk a házi feladat elkészítéséhez
- többlet pedagógiai támogatást adunk a tanulási, értelmezési nehézséggel küzdő tanulóknak
- a fejlesztésre szoruló és a tehetséges tanulóknak egyéni képességeikhez igazodó feladatokat adunk
- megteremtjük az önálló munkához szükséges tárgyi és mentális feltételeket
- megismertetjük a gyereket az önálló tanulási technikákkal, ismeretekkel
- gyakoroltatjuk a megismert technikákat
- segítjük a tanulók felkészülését, ellenőrizzük elvégzett munkájukat
- mindennapos állandó tevékenység
- házi feladatot a tanulók nem visznek haza, az önálló tanulás idején, szükség esetén tanítói segítséggel végzik el

Tevékenységi formák:

- *az önálló munka előkészítése:* időtervezés, motiválás, az egyéni helyes tanulási sorrend megállapítása
- *önálló tanulás:* a tanulók önálló feladatvégzése, pedagógus egyéni segítségadása
- *a felkészülés ellenőrzése, számonkérés:* a nevelői ellenőrzés, tanulói ellenőrzés tanulópárok, felelősök közreműködésével

23.3. A szabadidős tevékenység

Célunk: tanulóink megismerjenek sokféle szabadidős technikát; pihentessék és regenerálják szervezetüket. Minden osztályban otthonos légkört igyekszünk kialakítani

- feladatunk a szabadidő lehetséges technikáinak megismertetése, gyakoroltatása
- hasznos időtöltés iránti igény alakítása
- biztosítjuk a foglalkozásokhoz szükséges időt és tárgyi feltételeket
- sok mozgással járó szabadidő feltételeinek megteremtése, idejének biztosítása
- napi, heti vagy alkalmankénti rendszerességgel
- *tevékenységi formák:*

- játék és sportfoglalkozások: népi játékok, társasjátékok, didaktikus játékok, szabadtéri játékok megismerése és tanítása
- manuális foglalkozások: különböző kézműves (papír, agyag, gyurma, fa, textil) technikák elsajátítása, alkalmazása, gyakorlása
- szakkörök: rajz, informatika, idegen nyelv, robotika

23.4. Gyakorlati életre nevelés

Célunk: az egészséges életmód alakításához szükséges ismeretek átadása és gyakoroltatása, a környezettudatos magatartás formálása

- feladatunk az egészséges napirend megszervezése
- az étkezéshez kapcsolódó viselkedési normák megismertetése, gyakoroltatása, a helyes táplálkozáshoz kapcsolódó ismeretek átadása
- személyi higiéné (testápolás, egészséges öltözködés, fogápolás) vonatkozó ismeretek tanítása, gyakoroltatása
- környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó tanórai projektek kiegészítése tanórán kívüli tevékenységekkel, jeles napokhoz kapcsolódó rendezvények, akciónapok szervezése
- rendszeres testmozgás biztosítása (kosárlabda, karate, modern táncok)

23.5. Az egész napos nevelés-oktatás tevékenységrendszerének értékelése

- *gyakorisága*: napi, heti, havi rendszerességgel
- *formája*: szóbeli, írásbeli, a pedagógus által választott motiváló hatású egyéni értékelés
- *módszere*: tanulói önértékelés, az egyénre és csoportra vonatkozó nevelői értékelés

24. A TANULÓI JOGVISZONY KELETKEZÉSÉNEK SZABÁLYAI, AZ ELJÁRÁS RENDJE

24.1 A tanulói felvétel, átvétel feltételei, követelményei, eljárási rendje

- Az iskola első osztályába a tanuló felvétele beíratással jön létre, a törvényben meghatározottak szerint. Valamennyi jelentkezőt fogadjuk, ügyelve arra, hogy az iskolánk vonzáskörzetében élők számára férőhelyet biztosítsunk.
- Tanuló átvételére, előzetes szülői kérelem alapján befogadó nyilatkozattal kerülhet sor.
- Tanév eleji átvételkor a tanuló köteles bemutatni a bizonyítványát. A beiratkozást követően az „ÉRTESÍTÉS ISKOLAVÁLTOZTATÁSRÓL” nyomtatvánnyal történik a visszaigazolás az előző intézményébe, ahol a tanulói jogviszonya azzal a nappal megszűnik, illetve nálunk létrejön.
- Magasabb évfolyamra történő jelentkezésnél az átvételkor a szülő vállalja, hogy elfogadja az iskola pedagógiai programjában foglalt célkitűzéseket (biztosítja a tanuláshoz szükséges eszközöket, vállalja a tankönyvek cseréjével, pótlásával kapcsolatos terheket), a házirend és az SZMSZ szabályait.
- Az emelt szintű matematikai osztályunkba eredményeik alapján juthatnak be a diákok a város és a környék valamennyi általános iskolájából.
- A tanuló felvételét a szülő az iskola igazgatójától írásban kérheti, mely tartalmazza:
 - = A tanuló és a szülő adatait,
 - = Nyilatkozatát, mely szerint elfogadja az iskola pedagógiai programjában foglalt célkitűzéseket, a házirend és az SZMSZ szabályait.
- Év eleji felvételkor a bizonyítványát, valamint az adott év ellenőrző feladatlapjait átadja.
- A felvételtől és annak feltételeiről az iskola igazgatója írásban értesíti a szülőt.

24.2 .Az osztályba, a csoportba sorolás szabályai

- Az első osztályba felvett tanuló szülője a beiratkozás alkalmával megválaszthatja gyermeke tanítóját, melyről az iskola igazgatója dönt, figyelembe véve az induló első osztályok törvényi maximált létszámát, az egyes osztályok közötti arányos elvét, az integrált oktatásban részesülők arányát.

- Az ötödik évfolyamon induló emelt szintű oktatást nyújtó osztályunkba a 15.3. pontban meghatározottak alapján nyerhetnek felvételt tanulóink a törvényi létszámhatárok figyelembe vételével.

24.3 Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei

- A tanuló osztályba csoportba sorolásáról az igazgató dönt.
- Döntése előtt kikérheti az igazgatóhelyettes, a munkaközösségek vezetőinek (osztályközösségi érdekek) véleményét. Figyelembe veheti a szülők, diákok kérését (családi, baráti kötődések, összeférhetlenségek).
- Amennyiben a tanuló az emelt szintű matematika oktatás követelményeit a felkínált összes lehetőség (korrepetálás, felzárkóztatás) igénybevételével sem éri el, hagyományos osztályba kerül.
- Nagyobb ütemű egyéni fejlődés esetén a tanuló különbözeti vizsga megtételével a hagyományosból az emeltszintű osztályba léphet.
- A 2-4. évfolyamokon a tanuló másik osztályba való átkerülését a szülő kérésére a létszámhatárok figyelembe vételével az igazgató engedélyezi.

24.4 A felvétel elutasításának szabályai

- Az iskola igazgatója elutasíthatja azon tanulók felvételét, akiknek férőhelyet biztosítani nem tud.
- A felvétel elutasításáról az iskola határozatban tájékoztatja a szülőt, mellyel szemben jogorvoslati kérelemmel élhet az iskolába benyújtott, Tatabányai Tankerületi Központ igazgatójának címzett beadványában.

25. TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Minden tanköteles tanulónak törvényben¹⁸ biztosított joga, hogy számára megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön.

Cél:

- egyenlő bánásmódban részesüljön minden tanuló
- érvényesüljön a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a másság elfogadása
- az iskola valamennyi szolgáltatásához férjen hozzá minden tanuló

A tanulási esélyegyenlőség biztosítása

Ennek érvényesítéséhez iskolánk (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint biztosítja a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén
- a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Folyamatosan gondot fordítunk arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányos helyzetű tanulóinkat. Ennek érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza tantestületünk:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünkkel az osztályfőnökök és az iskolavezetés folyamatosan kommunikál a problémás tanulókról
- A problematikus esetekben a családsegítő munkatársai, mentálhigiénés szakember, ill. pszichológus segítségét vesszük igénybe.
- Az osztályfőnökök együttműködnek a védőnővel és az iskolaorvossal a problémák kezelésében, megoldásában.

Egyéb segítő tevékenységek

- tanulók bekapcsolása az Arany János tehetséggondozó programba
- a tanulók jogainak fokozott védelme
- rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel kiemelt figyelmet fordítva a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére
- a veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése
- rendszeres kapcsolattartás a családsegítővel
- felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel biztosítása
- Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.
- Az iskolában biztosított az internet-hozzáférés a diákok számára az informatika teremben illetve a könyvtárban a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése céljából a nevelői felügyelet és irányítás mellett.

26. KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól kerül bevezetésre a 2020/2021-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőképeség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), aminek segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybeeső alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- Egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- Különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.



A Komplex Alapprogram jelszava: *Tanulni élmény!*, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.

- A mérés mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár–diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én”-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén.

3. További feladatok:

26.1.1.1 A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel a tanuló egyéni igényeihez igazítjuk a tanulást.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

3. A Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési-oktatási program – KAK
- Tanítási stratégia – DFHT

- Alprogrami koncepciók (5 db)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db)
- Tanítói-tanári kézikönyvek (10 + 16 db)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszköztárára.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási-tanítási folyamatokat.
- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás-tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projektmódszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A Testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelésóra,
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,
- szabadidős mozgástevékenységek.

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelésórai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben.**

2. Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az **alprogram célja**, hogy az életben **hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértel fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten – a rendszerszemléletnek megfelelően – kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályorientáció,
- család, párválasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

3. A Művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevőközpontú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészetalapú támogatása iskolai környezetben.

4. A Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket fel tudnak használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében
- Játékalapú megközelítések
- Térsemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes-játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések

- Kártyajátékok – Lapot kérünk!, Logiccards, Set stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A Digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntanervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”-habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása során a technológia segítségét is igénybe veszik.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulásmódszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT-alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórák kereszttantervi kapcsolatait fedi le, (a tananyag kereszttantervi részei) az adott tantárgy éves óraszámának kb. 10-30%-át jelenti. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kereszttantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, a kockázatelemzés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne,
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához,
- (törekedve arra, hogy) minden alprogram egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).



A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A Ráhangolódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását a nap elején javasoljuk, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor, vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” – a **diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához** igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell hogy érvényesüljön. Lehet az **intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok** stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az órát, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra!

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli Ráhangelődáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT-módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alaprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés,
2. a minősítő (szummatív) értékelés,
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire további munkáját építheti. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alaprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének

mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges!

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT-órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozásillusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető- és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása.**

Belső továbbképzések, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. A **Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80%-ban** nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ában** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
 - A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulásszervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.



A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT-módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, azoknak, akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, napközis foglalkozás vagy „Te órád” biztosítható.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM							
DFHT óra	<input type="checkbox"/>	Ráhangolódás	<input type="checkbox"/>	Testmozgásalapú alprogram	<input type="checkbox"/>	Művészetalapú alprogram	<input type="checkbox"/>
DFHT-KIP óra	<input type="checkbox"/>	Komplex óra	<input type="checkbox"/>	Életgyakorlat-alapú alprogram	<input type="checkbox"/>	Logikaalapú alprogram	<input type="checkbox"/>
Te órád	<input type="checkbox"/>	Digitális alapú alprogram	<input type="checkbox"/>				

27. HELYI TANTERVEK

A helyi tanterv bevezetése felmenő rendszerben

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021								
2021/2022								
2022/2023								
2023/2024								

Az intézmény helyi tanterveit feladat-ellátási helyenként készítettük el, amely tartalmazza:

- az adott tantárgy megnevezését,
- az éves óraszám kerettantervi tartalmait,
- a feladat-ellátási helyek pedagógusközösségei helyi döntése szerinti sajátosságokkal történő kiegészítéseket,
- a továbbhaladás feltételeit.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény diákönkormányzata
2020. év 09. hó 08. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással
tanúsítok.

Kelt: Tatabánya, 2020. év 09. hónap 10. nap



.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet (közösség) 2020. év09..... hó08..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Tatahánya, 2020. év09..... hónap .10. nap

.....

Szülői szervezet (közösség) képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2020 év 09 hó 09 napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Tatabánya, 2020 év 09 hónap 10 nap

Kulcs Krisztina

hitelesítő nevelőtestületi tag



Szabóné Barócsi Ács

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Tatabánya, 2020 év 09 hónap 10 nap

Váraljai Berni

igazgató

